

P
O

Vanhempi
rikoskonstaapeli
Heikki Nyman:

MERKITYKSELLISYYDEN TUNNE ON LAPSIRIKOS- TUTKIJOIDEN TYÖN MOOTTORI

AJASSA

Polamkissa
puhaltavat
uudet tuulet

18

PINNALLA

Lupahallinnon
henkilöstön
vaikea kevät

22

TYÖSSÄ

Vapaaehtois-
toiminta poliisia
tukemassa

36

2

2022

HUIPPUVARUSTELTU*
ŠKODA SUPERB BUSINESSLINE

Laakkosen FiksuDiilillä alk.

475 €/kk**

Sis. 48 kk/40 tkm sekä talvirenkaat.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

SUOSITUT ŠKODA- MALLIT LAAKKOSEN FIKSUDIILILLÄ.

URBAANI CROSSOVER-
KATUMAASTURI
ŠKODA KAMIQ

Laakkosen FiksuDiilillä alk.

278 €/kk***

Automaattina +54 €/kk

Sis. 48 kk/40 tkm sekä talvirenkaat.

Laakkosen FiksuDiilillä saat uuden Škodan 2-4 vuodeksi käyttöösi ilman käsirahaa. Kiinteä kuukausimaksu sisältää myös talvirenkaat. Sopimuksen päättyessä voit palauttaa auton tai lunastaa sen itsellesi maksamalla viimeisen suuremman osamaksuerän tai voit hakea uutta FiksuDiili-sopimusta uuteen autoon. Tervetuloa tutustumaan! Lue lisää laakkonen.fi

KESÄETUNA ŠKODA KAMIQ JA SUPERB -MALLEIHIN ŠKODA HUOLENPITOSOPIMUS -50 %****

ŠKODA KAMIQ 1.0 TSI 110 Active hintaan 22.672,22 € (sis. toimituskulut 600 €). CO₂-päästöt 123 g/km ja yhdistetty WLTP-kulutus 5,4 l/100 km. ŠKODA SUPERB BUSINESSLINE -mallisto alkaen 34 347,11 €, CO₂-päästöillä (WLTP) 137 g/km ja yhdistetyllä WLTP-kulutuksella 6,0 l/100 km. ŠKODA SUPERB BUSINESSLINE -malliston CO₂-päästöt (WLTP) 23–191 g/km ja yhdistetty WLTP-kulutus 1,0–8,4 l/100 km. *Katso BusinessLine-malliston tarkempi varustetasokohtainen sisältö osoitteesta: skoda.fi/businessline. **FiksuDiili-rahoitusesimerkki: ŠKODA SUPERB 1.5 TSI Ambition BusinessLine Autom. rahoitettava osuus 38 361,95 € sisältäen talvirenkaat, toimituskulut. Sopimusaika 48 kk/40 tkm, korko 2,95 %, kuukausierä 475,31 €/kk. Poikkeava viimeinen erä 20.425,19 €. KSL:n mukaisen luoton ja luottokustannusten yhteismäärä 42.777,84 €. Todellinen vuosikorko 3,80 %. ***FiksuDiili -rahoitusesimerkki: ŠKODA KAMIQ 1.0 TSI 95 Active rahoitettava osuus 24 209,49 € sisältäen talvirenkaat, toimituskulut. Sopimusaika 48 kk/40 tkm, korko 2,95 %, kuukausierä 277,97 €/kk. Poikkeava viimeinen erä 14.345,83 €. KSL:n mukaisen luoton ja luottokustannusten yhteismäärä 27.423,50 €. Todellinen vuosikorko 4,22 %. Kuukausierät sisältää luotonperustamismaksun 289 € ja käsittelymaksua 13 €/kk. FiksuDiili-rahoitus edellyttää hyväksyttyä luottopäätöstä ja kaskovakuutusta. Palvelun tuottaa OP Yrityspankki Oyj, Gebhardinaukio 1, Helsinki tai Nordea Rahoitus Suomi Oy, Aleksis Kiven katu 9, Helsinki. Tarjous koskee rajoitettua erää autoja. Hinnat voimassa toistaiseksi ja ainoastaan Laakkosen liikkeissä. Ei voi yhdistää muihin kampanjoihin/etuihin. Oikeudet muutoksiin pidätetään. Kuvien autot erikoisvarustein. ****ŠKODA Huolenpitosopimus tarjous koskee 3 vuotta/ 45 000 km sopimuksia ja on voimassa 31.7.2022 asti vain Laakkosella uusiin ŠKODA KAMIQ, KAROQ, KODIAQ ja SUPERB yksityisasiakastilauksiin.

LAAKKONEN

Laakkonen HELSINKI | ŠKODA
Mekaanikonkatu 16, 00880 Helsinki
ŠKODA-myynti 010 214 8740
ŠKODA-huolto 010 214 9502

Jukka Kivistö
Puh. 050 4090 531
jukka.kivisto@laakkonen.fi

laakkonen.fi
Varaa huolto
laakkonen.fi/huolto

Puheluhinnat 010 -yritysnumeroon: 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/minuutti (sis. alv. 24 %)

sari.haukka@spjl.fi
 twitter.com/SPJL_PO
 facebook.com/SPJL_PO
 instagram.com/spjl_po
 linkedin.com/company/spjlry

Vain jäsenten asialla

Voiko oma työ ja kokemus sokaista silmät isommalta kuvalta? Tätä jouduin viimeksi pohtimaan, kun 4.6. hölmistyneenä luin **Elina Seppälän** kolumnin Helsingin Sanomista.

Periaatteessa ei kannattaisi käyttää tätä sivua yhden kolumnin ruotimiseen. Mutta jos kyseessä onkin laajempi väärinkäsitys liittyen sekä ammattijärjestöjen että työnantajaliittojen rooliin, niin ehkä asialle kannattaa uhrata pari ajatusta.

Jo Seppälän kolumnin otsikko hämmästytti: ”Vanhentuneet liitot ajavat vain jäseniensä etua”. Tietysti, mitäpä muuta? Yksi länsimaisen demokratian keskeisimpiä ajatuksia ja kantavia voimia on, että samanmieliset liittyvät yhteen pyrkiessään edistämään juuri heille tärkeitä asioita. Kaikilla on lakien puitteissa oikeus näin toimia. Yhteiskunta rakentaa mekanismit, joiden kautta omien jäsentensä etuja ajavien yhdistysten intressit sovitetaan yhteen, aina kompromissien kautta. Siis neuvotellen. Tuntuu oudolta, että tämä vapaan demokratian perusmekanismi olisi yhtäkkiä jotenkin väärin.

Toki tämän mallin tuottamat hyödyt, kuten palkankorotukset, kohdistuvat muihinkin kuin neuvottelutoimintaa rahoittaneisiin jäseniin. En tosin ole kuulut, että kukaan kieltäytyisi liiton neuvotelemasta palkankorotuksesta sillä perusteella, että ei itse kuulu liittoon.

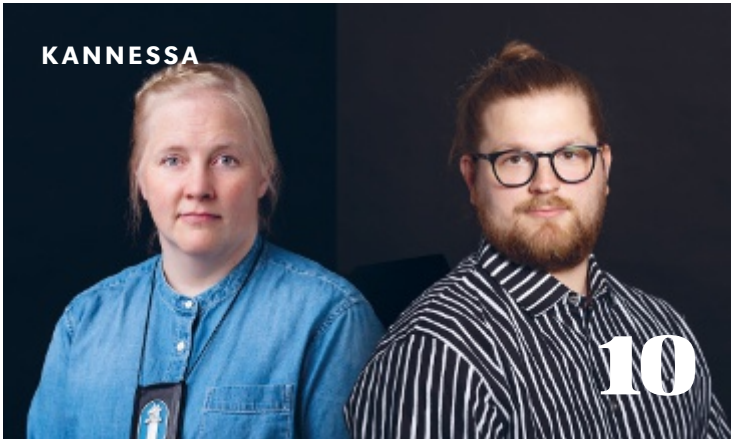
HS:n kolumnissa arvosteltiin ”massa-palkankorotuksia”, koska ne eivät palkitse hyvästä suorituksesta. Olen kyllä samaa mieltä siitä, että hyvästä työsuorituksesta pitää palkita niin että tuntuu. On oikein ja hyödyllistä, että palkkaus kannustaa yrittämään enemmän. Kolumnisti ei ilmeisesti tiennyt, että moniin palkkausjärjestelmiin sisältyy henkilökohtainen palkanosa. Se, että järjestelmä ei aina, yleensä rahapulaan vedoten, toimi niin kuin pitäisi, ei ole järjestöjen vika.

Entä väite siitä, että työehtosopimukset eivät turvaa parempaa arkea? Esimerkiksi perhevapaaudistus oli yksi keskeisiä asioita keväisellä neuvottelukierroksella, joten tärkeät asiat kuten tasa-arvo sekä työn ja perheen yhteensovittaminen etenevät neuvottelutoiminnan myötä. Puhumattakaan epäoikeudenmukaisuuksien purkamisesta kuten juuri sovittu ylitöiden ”monttuun menon” lopettaminen.

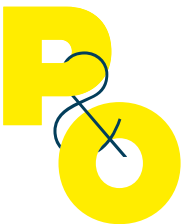
Tietysti liitot tekevät muutakin kuin neuvottelevat sopimuksia. Kovan paikan tullen harva on kieltäytynyt myöskään luottamusmiehen avusta tai liiton lakimiespalveluista, jos on sellaiseen jäsenenä oikeutettu.

Ammattijärjestöjä voi joskus arvostella aiheestakin. Mutta länsimaisen demokratian tukeminen jäsenten etuja ajamalla ei ole sellainen aihe.

Kannen kuva: Katja Almgren

POLIISI & OIKEUS
92. vuosikerta

Julkaisija

Suomen Poliisijärjestöjen
Liitto SPJL

Toimitus

Asemamiehenkatu 2
00520 Helsinki
viestinta@spjl.fi

Päätoimittaja

viestintäpäällikkö
Sari Haukka
p. 09 8564 6717
sari.haukka@spjl.fi

Toimitussihteeri

visuaalisen viestinnän
asiantuntija
Katja Almgren
p. 09 8564 6719
katja.almgren@spjl.fi

Osoitteenmuutokset

jäsenrekisterisihteeri
Anne Rakka
p. 09 8564 6710
anne.rakka@spjl.fi

Ilmoitukset

Olli-Pekka Duk
p. 050 378 3932
ollipekka.duk@gmail.com

Taitto

Kaaripiste Oy

Paino

Grano
p. 029 1800 400

ISSN 1238-5387

(painettu lehti)

ISSN 2670-1596

(lehti verkossa)

Aikakausmedian jäsen

Muistamiset sähköpostilla osoitteeseen:
toimitus@spjl.fi. Muistamisia julkaistaan
enintään kuusi kuukautta tapahtuman jälkeen.

Muu toimituksellinen materiaali sähköpostilla
osoitteeseen: viestinta@spjl.fi. Artikkeliehdotuksissa
suosittelemme olemaan yhteydessä toimitukseen
viimeistään kuukautta ennen kunkin lehden
aineistopäivää.

Toimitus ei vastaa sille ilmoittamatta lähetetystä
materiaalista. Toimitus pidättää oikeuden muuttaa
tekstejä, valikoida ja olla julkaisematta tekstejä.
Materiaalia ei palauteta.

Lehti 3/2022 ilmestyy viikolla 38,
aineistot viimeistään 16.8.

Lehti 4/2022 ilmestyy viikolla 50,
aineistot viimeistään 7.11.

Spjl Suomen
Poliisijärjestöjen
Liitto

- 03** Pääkirjoitus – Vain jäsenten asialla
- 06** Puheenjohtajalta – Ahtaita aikoja
- 08** Lyhyesti
- 10** Merkityksellisyys on lapsirikostutkijoiden työn moottori
- 18** Poliisiammattikorkeakoulu uuden edessä
- 22** Lupahallinnon vaikea kevät
- 24** Ruotsin poliisi hakee uusia ratkaisuja rekrytoinnin haasteisiin
- 27** SPJL100 – 100 vuotta poliisin arkea helpottamassa
- 28** Jäsenenä sinut on vakuutettu!
- 32** Vaihdetaan vapaalle – Peruspuntti ei maistu miltään!

- 34** Pykälän pyörteissä
- 36** Vapaaehtoisilma-alukset poliisin apuna
- 40** Poliisin Tuen uusi puheenjohtaja on Seppo Ijäs
- 42** Suomalaispoliisit järjestivät pienkeräyksen Ukrainan poliisien hyväksi
- 44** Muistamiset
- 45** Pulmakulma
- 46** Repe
- 46** SPJL:n toimisto
- 47** Oden oodi – Olen vapaa!

jonne.rinne@spjl.fi
twitter.com/SPJL_PO
facebook.com/SPJL.PO
instagram.com/spjl_po

” Oikeusvaltiossa jokaisen on saatava asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa kohtuullisessa ajassa.

Ahtaita aikoja

Ukrainan tilanne ja kevään aikana tapahtuneet kauheudet ovat täyttäneet päivittäiset uutislähteykset. Samaan aikaan Suomessa on käyty laajaa turvallisuuspoliittista keskustelua puolustusliitto NATOon liittymisestä. Eduskuntamme teki historiallisen päätöksen 17.5.2022 selvin äänin, ja Suomi jätti jäsenhakemuksensa seuraavana päivänä.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisessa keskustelussa puolustusvoimien ja rajaturvallisuuden rooli on oikeutetusti korostunut. Valitettavasti kuitenkin muuttuvan turvallisuusympäristön vaikutukset sisäiseen turvallisuuteen ovat jääneet keskustelussa taka-alalle. Kiistatonta on, että esimerkiksi hybridivaikuttamisen, terrorismin ja kyberrikollisuuden torjunnassa poliisi on etulinjassa ja kantaa vastuunsa. Tämän vastuun kantamiseen tarvitaan kuitenkin lisää resursseja, sillä pelkääntään syvässä rauhantilassa toimittaessa ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi.

Harmaassa vaiheessa, kuten syvässä rauhantilassakin, hätäkeskus toimii hälytysketjun ensimmäisenä lenkkinä. Hätäkeskuksen ja poliisin on kyettävä vastaamaan kaikkiin tilanteisiin nopeasti ja määrätietoisesti vuorokauden jokaisena tuntina ja hetkenä.

Oikeusvaltiossa jokaisen on saatava asiansa käsiteltyksi toimivaltaisessa viranomaisessa kohtuullisessa ajassa.

Tämän lisäksi myös harmaan vaiheen aikana virkaja työehtosopimukset ovat voimassa ja sopijapuolet noudattavat yhdessä sovittua.

Poikkeustilanteissa nousee keskusteluun poliisin reservin puuttuminen. Tämä on johtanut siihen, että reservipoliisia koskeva valmistelu on nostettu jälleen tarkasteluun. Kuten olen usein aikaisemmin todennut, ei valveutuneen ja aikaansa seuraavan palkansaajaliiton tehtävä ole kaiken kategorinen vastustaminen, vaan siitä huolehtiminen, että kaikki jäsenistömme kannalta relevantit seikat tulevat etupainotteisesti ja riittävässä

määrin huomioiduksi jo asioiden valmisteluvaiheessa. Liian usein valmistelun yhteydessä nämä sivuutetaan ja niiden korjaaminen jälkikäteen on osoittautunut erittäin haasteelliseksi.

Reservipoliisia koskevan keskustelun yhteydessä tulisi käydä keskustelua myös poliisireservistä. Esimerkiksi Rajavartiolaitoksella on käytössä oma reservi, joka muodostuu sotilaseläkkeelle siirtyneiden joukosta, joka on tehnyt sopimuksen aktiivipalvelukseen siirtymisestä yleisen turvallisuustilanteen sitä edellyttäessä. Tällöin reservi koostuu ammattilaisista, jotka ovat tehneet pitkän uran aktiivipalveluksessa ja tuntevat oman hallinnonalansa tehtävät vuosien kokemuksella.

Uskallankin haastaa päättäjät keskusteluun siitä, eikö vastaava järjestelmä voisi osoittautua toimivaksi esimerkiksi poliisissa. Toki järjestelmä on kytköksissä alempana eläkeikään, jonka jälkeen palveluksesta eläkkeelle siirtyneet sitoutuvat tai sitoutetaan astumaan palvelukseen tiettyjen ehtojen täytyessä. Poliisien erityisen eroamisiansa poistuttua tulevaisuudessa eläkkeelle siirrytään nykyjärjestelmän mukaan entistä myöhemmin.

Olisiko tässä yksi ratkaisun avaimista, jonka avulla huolehdimme siitä, että aktiivipalveluksessa olevat pääsevät terveinä eläkkeelle? Toki ne, joiden tehtävät ja tehtäväkelpoisuus kohtaavat, voisivat halutessaan jatkaa palveluksessa aina varsinaiseen eläkeikään asti tai vaihtoehtoisesti valtion virkamiehen yleiseen eläkeikään asti.

Kaiken lisäksi inflaatio on tällä hetkellä ennätyskorkealla ja työmarkkinoilla on yleisesti levottomuutta, mistä kertovat myös kevään 2022 lakot. Tulevan syksyn työmarkkinakierroksesta ei ole odotettavissa helpoa ja paineet kasvavat myös valtion virka- ja työehtosopimuksen suuntaan; vuoden 2023 korotuksista tulee saada sovittua 21.12.2022 mennessä.

Kiirettä on siis luvassa myös tulevallekin syksylle ja alkutalvelle. Sitä ennen hyvää ansaittua lomaa meille kaikille.

” Hyvinvointitalous ei sellaisenaan ole mittari vaan pikemminkin yhteiskunnan konsepti: ihmisten hyvinvointi ruokkii kestäväää taloutta, joka ruokkii ihmisten hyvinvointia.

ROSA MERILÄINEN (HELSINGIN SANOMAT 24.5.2022)

27.8.

SPJL:N JÄSENTAPAHTUMA
TOTEUTETAAN NELJÄSSÄ
HUVIPUISTOSSA.

Liitto kouluttaa – tule mukaan!

Liiton ja sen jäsenyhdistysten aktiiveille tarkoitetut koulutukset jatkuvat syksyllä, samoin henkilöstön edustajien (HED) koulutukset. Olisiko joku näistä sinulle sopiva kurssi:

- Jäsenasioiden hoitajien koulutus 1.–3.9.
- Järjestötoiminnan jatkokurssit 4.–6.10.
- Järjestötoiminnan täydennyskurssi 23.–25.11.
- Yhdistysten puheenjohtajapäivät 1.–2.12.
- Luottamusmiesten neuvottelupäivät (poliisi, Poha, Supo ja Häke) 27.–28.10.
- Luottamusmiesten neuvottelupäivät (OM) 10.–11.11.
- Työsuojelupäivät 10.–11.11.

Tietoa ja ilmoittautumislinkin löydät SPJL:n nettisivuilta (spjl.fi/toiminta/jasentoiminta).

SPJL:n tapahtumakalenteri aukeaa

Vuonna 2023 juhlitaan 100-vuotiasta SPJL:ää ja silloin on tiedossa tapahtumia kaikille jäsenille. Jotta tiedot liiton tapahtumista löytyvät hyvin yhdestä ja samasta paikasta, SPJL:n nettisivuilla (spjl.fi) aukeaa jo nyt tapahtumakalenteri. Siihen kootaan jäsentapahtumat, hallinnon kokoukset, koulutukset ja niin edelleen. Käy vilkaisemassa: spjl.fi/tapahtumakalenteri.

Puuttuko sinulta jäsenkortti?

SPJL on ottanut käyttöön sähköisen jäsenkortin, joka on osa jäsenille räätälöityä SPJL mobiili-sovellusta. Tuhannet jäsenet ovat jo ottaneet SPJL mobiilin käyttöönsä ja ovat siis saaneet uuden jäsenkortin. Oletko saanut tekstiviestinä latauslinkin, joka lähetettiin 13.12.2021? Jos et saanut linkkiä tai se on hävinnyt ennen kuin ehdit ladata SPJL mobiiliin, voit tilata linkin Verkoasioinnissa tai lähettämällä viestin osoitteeseen viestinta@spjl.fi. Jäsenkortin lataamiseen tarvitaan oma matkapuhelinnumero, linkkiä ei voi postittaa sähköpostitse.

Mentra by SATS korvasi Elixia Online Training -jäsenedun

Uusi verkkovalmennusalusta Mentra by SATS korvaa 1.6.2022 alkaen SPJL:n jäsenten käytössä olevan ELIXIA Online Training -palvelun. Palveluun on rekisteröidyttävä uudelleen.

Mentra by SATS on ELIXIAN uusi digitaalinen verkkovalmennusalusta, joka sisältää entistä enemmän harjoituksia. Mentrasta löy-

dät cardio-, voima-, liikkuvuus-, jooga- ja tanssitunteja, työhyvinvointia edistäviä taukojumppia sekä paljon muuta.

Lisää tietoa ja ohjeita jäsenedun käytöstä löydät SPJL mobiilista Muut jäsenedut/Elixia -sivulta.

Save the date: 4.–5.5.2023 SPJL:n jäsenristeily

4.–5.5.2023 järjestetään jälleen SPJL:n jäsenristeily, liiton 100-vuotisen taipaleen kunniaksi! Laitathan siis päivämäärän jo nyt ylös, tulemme kertomaan tapahtumasta sekä lip-

pujen varausmahdollisuudesta P&O-lehdessä, SPJL mobiilissa sekä osoitteessa Spjl.fi lähempänä ajankohtaa.

Levin mökkien kevät 2023

Levin mökit (Marakka, Tirakka ja Keskusrakka) ajalle 4.2.–29.4.2023 arvotaan 15.9.2022.

Laita siis lomatoiveesi suoraan varauskalenteriin (Spjl.mokit.fi) viimeistään 14.9.2022.

Arvonnan tulokset ilmoitetaan sähköpostilla kaikille arvontaan osallistuneille. Tietoa

mökeistä ja hinnat löytyvät mökkien varauskalenterista.

Muistathan, että ilmoitamme peruutuksen takia vapautuneista lomajaksoista SPJL mobiiliin Ajankohtaista-osiossa ja liiton nettisivujen uutisissa.

Poliisin Tuen valokuvauskilpailu

Poliisin Tuki ry on käynnistänyt valokuvauskilpailun, jonka aiheena on Suomen poliisi. Kilpailuaika on 2.5.–31.8.2022, kilpailuun voi osallistua kuka tahansa lähettämällä yhden kuvan sähköpostitse kari.aaltio.ka@gmail.com. Voittokuvaa tullaan käyttämään Poliis-

sin Tuen verkkosivujen taustakuvana. Kolme parasta kuvaa palkitaan tuotelahjoilla. Kilpailun tarkemmat ohjeet ja säännöt löydät Tuen verkkosivulta Poliisintuki.fi/valokuvauskilpailu.

Kun haalarit riisutaan, olemme kadunmiehiä ja naisia muiden joukossa: joidenkin lapsia, joidenkin vanhempia, joidenkin sisarusia. **Mutta yhteisönä olimme vahvempia kuin yksin, ja tämä yhdistää poliisin työn myös liiton toimintaan: yhdessä vahvempia.**

Jonne Rinne Akavan Tärkeä osa minua -kampanjaan 30.5.

Yhdenvertaisten ja tuloksellisten julkis palvelujen merkitys maamme kilpailukyvyllä pitäisi myös oppia mittaroimaan.

JUKOn toiminnanjohtaja Maria Löfgren 24.5.

SPJL:n Minna Huhta ja Suomen Hätäkeskusvirkaileijoiden yhdistyksen Mira Huovinen kävivät onnittelemassa valmistuvaa #HÄKE37-kurssia Kuopiossa. **Opiskelu aika oli mennyt vilauksessa ja nyt edessä on virkapaikanhaku Hätäkeskuslaitoksessa.**

spjl_po Instagramissa 18.5.

Seuraa meitä myös LinkedIn:ssä! [linkedin.com/company/spjlrj](https://www.linkedin.com/company/spjlrj)

MERKITYKSELLISYYS ON LAPSIRIKOSTU TYÖN MOOTTORI

Verkkovälitteiset lasten hyväksikäytöt ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosina. Poliisin tietoon tapauksista tulee vain murto-osa, silti työn sarkaa riittää enemmän kuin ehtii tehdä. Työn merkityksellisyys tuo työhön mielekkyyttä, sanovat Saara Asmundela ja Heikki Nyman.

YDEN TUNNE TKIJOIDEN

Emma syntyi rakastavaan perheeseen, jossa huolehdittiin ja välitettiin, ja hänestä kasvoi kiltti, hyvällä itsetunnolla varustettu tyttö. Lähestyessään murrosikää Emmasta tuli epävarmempi ja hän päätyi hakemaan hyväksyntää verkosta. 13-vuotias Emma sai verkon kautta imartelevia viestejä miehiltä, joiden huomiosta hän nautti. Miehet suostuttelivat Emman verkon välityksellä tapahtuviin seksuaalisiin tekoihin, ja vaikka toiminta toisinaan kuvottikin, kauniit sanat saivat nuoren naisen alun tuntemaan itsensä hyväksytyksi.

Yksi miehistä oli Emmaan yhteydessä päivittäin ja vakuutti, ettei rakkaudella ole ikärajaa, ja suostutteli tytön offline-tapaamiseen. Tapaamisessa mies raiskasi Emman. Neljä vuotta myöhemmin poliisi otti Emmaan yhteyttä. Poliisin tutkinta kohdistui samaiseen mieheen, jonka tietokoneelta oli löytynyt videoita ja kuvia Emmasta sekä 70 muusta lapsesta.¹

Emman kokemus tapahtui Ruotsissa, mutta se olisi voinut yhtä hyvin tapahtua myös Suomessa, jossa poliisin tietoon tulee vuosittain noin 2000 rikosepäilyä, jotka liittyvät lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön, raiskaukseen tai lapsen houkuttelemiseen seksuaalisiin tarkoituksiin tai näiden yrityksiin.²

Sisä-Suomen poliisilaitoksella tutkinnanjohtajana työskentelevä rikoskomisario **Saara Asmundela** kertoo, että lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista tehtyjen ilmoitusten määrä jatkaa kasvuaan, mutta fyysisen seksuaaliväkivallan kokemuksia on tutkitusti lapsilla ja nuorilla nykyään aiempaa vähemmän ja koettu seksuaaliväkivalta on aiempaa lievempää. Seksuaalinen kanssakäyminen aikuisen kanssa onkin vähentynyt merkittävästi 1980-luvusta, mutta uhritutkimuksista, kuten kouluterveyskyselyistä, tiedetään, että etenkin verkkovälitteiset hyväksikäytöt yleistyvät. Poliisin tietoon tulleet tapaukset ovat usein vain jäävuoren huippu.

” Poliisin tietoon tulleet tapaukset ovat vain jäävuoren huippu.

Kouluterveyskyselyn 2021 mukaan 4. ja 5.-luokkalaisista tytöistä 10,1 % (2019: 4,5 %) ja pojista 6,3 % (2019: 4,3 %) oli kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestitelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä viimeisen vuoden aikana. Tulokset paljastavat, että esiintyvyys lisääntyy lasten iän karttuessa; 8.–9.-luokkalaisista seksuaalista häirintää puhelimessa tai internetissä vuoden aikana koki tytöistä peräti 42 % (2019: 26,8 %) ja pojista 8,6 % (2019: 6,5 %).³

– Tapauksissa, joissa asianomistajana on lapsi, on melko harvinaista, että epäilystä rikoksesta ilmoittaisivat uhriksi joutunut lapsi ja hänen vanhempansa. Tämä on pitkälle alilmoitettu rikollisuuden laji, Asmundela kertoo. Hän viittaa Pelastakaa lapset ry:n Grooming-selvitykseen, jossa kävi ilmi, että 11–17-vuotiaat eivät useinkaan kerro tapahtuneesta kenellekään tai kertovat asiasta vain kaverille. Selvitys oli Asmundelalle surullista luettavaa.

Groomingilla tarkoitetaan lapsen houkuttelemisesta seksuaalisiin tarkoituksiin joko verkossa tai kasvokkain. Vain 12 % peruskouluikäisistä lapsista kertoi viranomaisille, kuten poliisille, sosiaalityöntekijälle, koulun opettajalle tai kuraattorille kokemastaan groomingista. Useimmin tapahtuneesta kerrottiin ystävälle (48 %). Suurin syy, ettei lapsiertonut tapahtuneesta kenellekään oli, ettei sitä koettu vakavaksi tai riittävän tärkeäksi, osa taas koki, ettei uskalla kertoa tapahtuneesta tai ettei kertomisesta ole mitään hyötyä. Joka kymmenes puolestaan koki häpeävänsä tapahtumaa, eikä kertonut asiasta sen vuoksi.⁴

– Voi olla, että lapsi on valehdellut oman ikänsä ja pelkää senkin vuoksi kertoa vanhemmilleen asiasta. Toisaalta tietoisuus siitä, että on lähettänyt itsestään alastonkuvia, saattaa aiheuttaa lapselle tai nuorelle syyllisyyttä tai häpeää, eikä hän sen vuoksi halua kertoa, Asmundela pohtii.

Lukemattomien vihjeiden verkko

Paikallispoliisille ilmoituksia tulee esimerkiksi anonymien chat-palveluiden kautta tai kouluterveydenhuollosta. Tyypillistä on Asmundelan mukaan myös se, että epäillyn laitteita tutkittaessa paljastuu uusia asianomistajia tai asianomistajan laitteita tutkittaessa uusia epäiltyjä.

– Se on kuin hämähäkin verkko; jokaisesta vihjeestä tulee uusi lähtö, ja tuntuu, ettei se lopu koskaan, kuvailee Asmundela, joka oli tutkinnanjohtajana Sisä-Suomen poliisilaitoksen alueella tapahtuneessa isossa rikosvyyhdissä, jossa uh-

reina oli hieman alle 200 lasta. Samaista vyyhtiä oli purkamassa myös Keskusrikospoliisin silloisessa CSE-tiimissä työskennellyt **Heikki Nyman**, jonka työpanosta uhritunnistuksessa Asmundela kiittelee vuolaasti.

– Ilman Heikkiä uhreista olisi jäänyt varmaan puolet tunnistamatta!

KRP:n CSE-tiimi toimii nykyään lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjuntaryhmä -nimellä. Ryhmä on erikoitunut rikoslajin paljastavaan toimintaan käsittelemällä eri tahoilta tulevia vihjeitä ja materiaaleja nimenomaan verkkovälitteisissä hyväksikäyttötapaauksissa.

Nyman kertoo, että eniten KRP:lle vihjeitä tulee NC-MEC-järjestöltä (National Center for Missing and Exploited Children), mutta vihjeitä tulee myös esimerkiksi paikallispoliisilta ja lastensuojelujärjestöiltä. Yksi vihje voi sisältää yhden tai useamman rikosepäilyn.

– Vihjeiden määrä on ihan järjetön, mutta niin on myös käsiteltävän datan määrä. Eräessä toisessa yli 100 uhrin tapauksessa yksi tutkija kahlasii läpi toista miljoonaa viestiä. Se kuvastaa hyvin käsiteltävän aineiston laajuutta, Nyman sanoo.

Valtavien datamassojen läpikäymistä voisi Nymanin mukaan automatisoida, kuten maailmalla on jo tehtykin, mutta Suomessa automaation esteenä ovat lainsäädäntö eli yksityisyyden suojaan liittyvät rajoitteet sekä raha.

– Yksityisyydensuoja on äärimmäisen tärkeä asia, mutta joissain tilanteissa se sotii itseään vastaan. Tarkoin varjeltu yksityisyys saattaa hankaloittaa tutkintaa ja pahimmassa tapauksessa uhrit jäävät ilman apua.

Tutkinta-ajat venyvät kohtuuttomiksi

Lasten verkkovälitteisten hyväksikäyttötapausten määrän lisääntymisen taustalla on Asmundelan mukaan monia syitä. Yhtenä merkittävimmistä hän pitää sitä, että yhä nuoremmat lapset saavat käyttöönsä älypuhelimien mutta eivät opastusta sen turvalliseen käyttöön.

– Yhä pienemmät lapset ovat helpommin kenen tahansa saavutettavissa. Itsensä kuvaaminen on heille myös luontevaa, samoin kuvien julkaiseminen, Asmundela sanoo ja lisää, että some- ja älylaitekulttuurissa näkyy sukupolvien välinen kuilu. Osa vanhemmista on todella valvettuneita ja tie-

↑ **Rikoskomisario Saara Asmundela työskentelee Sisä-Suomen poliisilaitoksella tutkintajohtajana ryhmässä, jossa tutkitaan lapsiin kohdistuneita rikoksia ja muita vaativia ja vakavia rikoksia. Asmundela työskenteli aiemmin käännoistomiossa, mutta kaipasi työhön merkityksellisyttä ja haki Poliisikouluun. (Kuva: Maarit Lahikainen)**

☞☞ Verkkovälitteiset lasten hyväksikäyttötapaukset ovat yhtä vakavia kuin offline-rikkokset.

tää, mitä lapsi puhelimellaan tekee, mutta osa ei osaa ohjeistaa lastaan somen käyttöön lainkaan, eikä tiedä, mikä on esimerkiksi Snapchat.

Nyman komppaa kollegaansa ja pohtii, että sosiaalinen media on lasten elämä, joka ei eroa live-elämästä; on vain elämä, jonka osa-alueita ovat some ja erilaiset älylaitteet.

Oikeusministeriön työryhmä kiinnitti vuonna 2018 huomiota lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rikosprosessien pitkään keston. Nämä rikosprosessit ovat viime vuosina pidentyneet entisestään, mutta kestossa on huomattavia alueellisia vaihteluita. Rikosprosessin on havaittu pitkittyvän etenkin esitutkintavaiheessa, mihin myös eduskunnan oikeusasiamies on kiinnittänyt huomiota.⁵

Siinä missä rikoslajin rikosilmoitusten määrät ovat kasvanneet, rikosten selvitysprosentit ovat poliisin tilastoissa laskeneet.⁶

KRP:ssä Nyman näki läpileikkauksen koko Suomen lapsirikostutkinnasta ja sen resursseista. Väen vähäisyys oli yhteinen nimittäjä läpi maan.

– Vaikka resurssit ovat tiukassa kaikkialla, koen, että etenkin lapsirikostutkijat ovat niitä ylityöllistetyimpiä. Heitä on yksinkertaisesti liian vähän kasvavaan työmäärään nähden. Lapsitutkinnasta poliisimies voi aina kieltäytyä, mutta muista rikoslajeista ei. Esimerkiksi huumetutkintaan tuntuu löytyvän aina runsaasti resursseja, myös pakkokeinoja uskalletaan käyttää ihan eri tavalla.

– Verkkovälitteisiä lasten hyväksikäyttötapauksia ei pitäisi myöskään väheksyä. Ne ovat yhtä vakavia kuin offline-rikokset, uhrimääräkin voi kasvaa hetkessä. Eihän huumekaupassakaan ole merkitystä sillä, onko tavara myyty verkossa vai kadulla, Nyman lisää.

KRP:ssä työtä tehdään alle 10 hengen tiimillä. Saara Asmundelan seitsemän hengen tiimi tutkii oman alueensa kaikki alle 15-vuotiaisiin kohdistuvat väkivalta- ja seksuaalirikokset sekä yli 15-vuotiaisiin kohdistuvat vakavat jutut. Priorisointi on joka päiväistä.

– Kaikki ovat hakeutuneet tiimiin omasta tahdostaan. Lapsiin kohdistuneita rikoksia on meillä enemmän tutkittavana kuin muita juttuja, mutta muitakin tosiaan tutkitaan. Jos jokin henkirikos vaatii paljon työvoimaa, lasten tapaukset joutuvat odottamaan, vaikka Poliisihallituksen ohjeet velvoittavatkin priorisoimaan lapsitapauksia. Intressit ovat joskus ristiriitaisia, Asmundela harmittelee ja lisää, että jokaisella ryhmän lapsitutkijalla on käsittelyssä kerrallaan noin 40–50 lapsitapausta. Kohtuullinen määrä olisi 20–30.

– Pelkästään kuulustelun litterointia on saatettu odottaa kuukausia. Myös epäillyn laitteiden ja datan läpikäymiseen menee huomattavan paljon aikaa, etenkin jos joudumme te-

”Yhä pienemmät lapset ovat helpommin kenen tahansa saavutettavissa.

kemään kansainvälisiä tutkintapyyntöjä. Yhden tapauksen oikeusprosessin on tutkittu kestävän keskimäärin kaksi vuotta ilmoituksesta tuomioon⁷, ja siitä poliisin osuus on vain yksi siivu.

Eniten aikaa vieviä tapauksia ovat Asmundelan mukaan ne, joissa poliisi joutuu selvittämään epäillyn henkilöllisyyden, kun epäiltyä haetaan uhrin kautta.

Työmäärä vaikuttaa työhyvinvointiin

CAM-rikoksia (Child abuse material) käsitellään KRP:n ohella myös paikallispoliisissa, niin myös Asmundelan tiimissä. Materiaalin, kuvien ja videoiden, läpikäyminen on aikaa vievää ja kuormittavaa työtä. Aikaa kuluu etenkin materiaalin luokitteluluun, vaikka Asmundela toivoisi, että fokusta saataisiin siirrettyä enemmän siihen, keitä kuvissa olevat lapset ovat, missä lapset sijaitsevat, kohdistuuko heihin edelleen rikos, kuka materiaalia levittää ja jatkuuko toiminta yhä.

– Ruotsissa oli paikallinen kokeilu, jossa luokittelusta luovuttiin. Tulos oli, että asioita saatettiin enemmän syyttäjän käsiteltäväksi ja tuomiolle. Tutkijat pystyivät kohdentamaan työpanostaan enemmän tunnistamiseen ja tutkintaan, Asmundela kertoo.

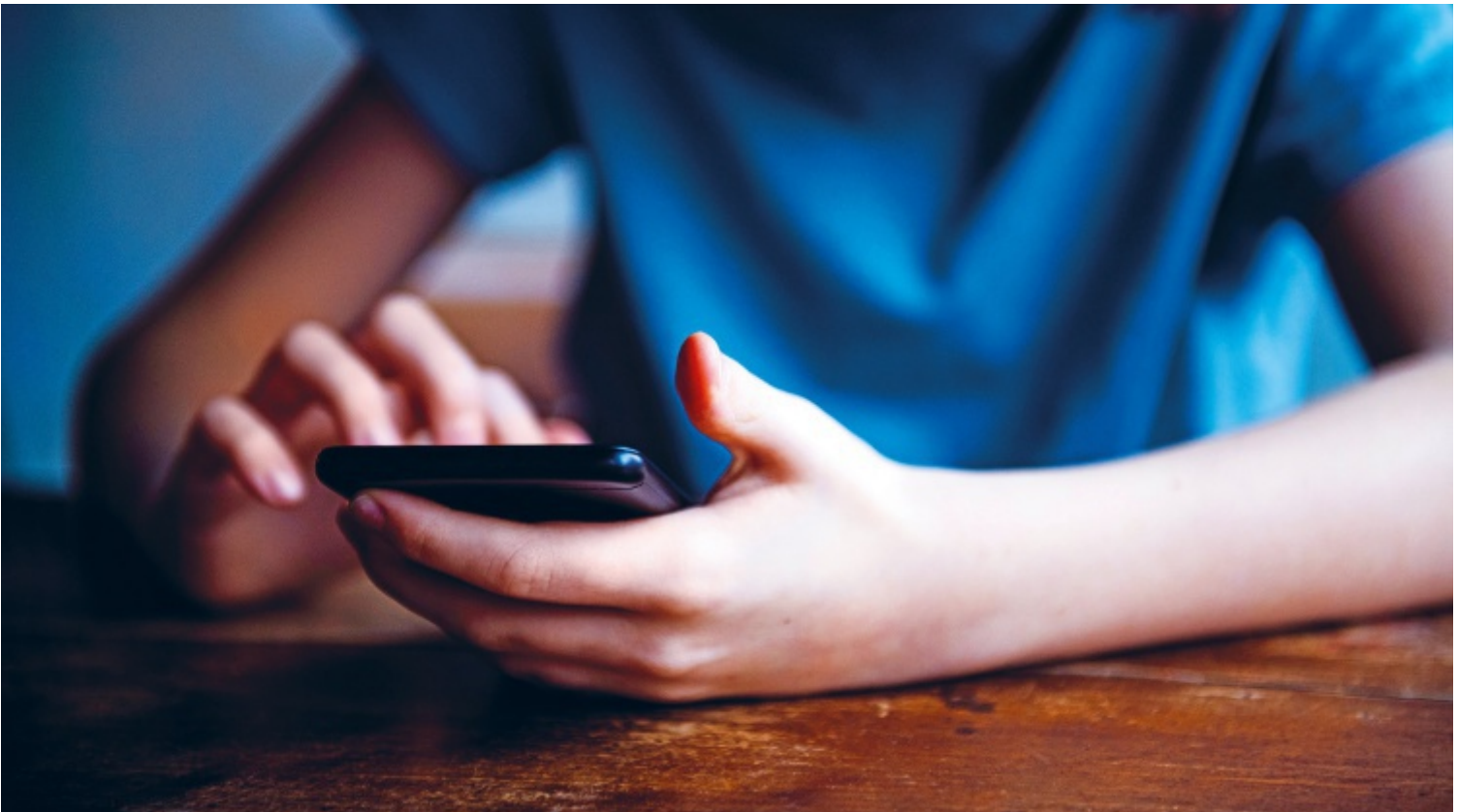
KRP:ssä on valmisteltu tietokantaa, jonka käyttöönotto helpottaisi kansallista uhrin tunnistusta, mutta Nymanin mukaan käyttöönoton esteenä on lainsäädäntö.

– Yksityisydensuoja siinäkin, hyvässä ja pahassa, Nyman napauttaa ja kertoo, että Interpolilla on käytössä ICSE-tietokanta, jonne myös Suomi toimittaa ja josta se pyytää materiaaleja.

ICSE-tietokantaan (Interpol’s International Child Sexual Exploitation database) ovat yhteydessä 66 maata. Elokuussa 2021 se piti sisällään vajaa 4 miljoonaa kuvaa, 200 000 videota, yli 12 000 tunnistettua hyväksikäyttäjää ja 26 500 tunnistettua uhria.⁸

Raskaimpana työssään Asmundela kokee juuri lasta seksuaalisesti esittävän materiaalin läpikäymisen sekä tunteen siitä, jos ei pysty tuottamaan sellaista palvelua kuin asiakkaat ansaitsisivat. Asmundela sanoo, että vuosi tai kaksi on pitkä aika aikuiselle, mutta vielä pidempi lapselle tai nuorelle, jos rikosprosessissa joutuu notkumaan kohtuuttoman kauan.

← Vanhempi rikoskonstaapeli Heikki Nyman työskentelee Oulun poliisilaitoksella tutkijana. Aiempaa työtään KRP:n ennalta estävässä ryhmässä lasten seksuaalisen hyväksikäytön parissa hän pitää niin tärkeänä, että aikoo palata vastaavan työn pariin lähitulevaisuudessa. (Kuva: Katja Almgren)

↑ Poliisi on mukana Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoimassa Barnahus-hankkeessa, jonka tavoitteena on varmistaa lapsille lapsikeskeinen, moniammatillinen ja viiveetön seksuaali- ja väkivaltarikosten tutkintaprosessi sekä tarjota lapselle ja perheelle riittävästi tukea.¹² Hankkeen tavoitteena on myös muun muassa rikosprosessin keston lyhentäminen. (Kuva: iStockphoto)

– Se stressaa ja vaikuttaa työhyvinvointiin. Asmundela kannattaa tutkijoiden työnkiertoa työhyvinvointikeinona aina, kun siihen on työyhteisössä mahdollisuus. Tärkeintä on kuitenkin perusarjessa tapahtuvat teot: työnjohto, priorisointi yhdessä tutkijan tukena, työparityöskentely sekä työyhteisön tuki.

Poliisin valtakunnallinen työsuojeluvaltuutettu **Pasi Hyyryläinen** pitää tärkeänä, ettei lapsirikostutkijoillakaan stressi pääse kumuloitumaan eli kasvamaan lumipallon lailla liian suureksi.

– Tutkimukset osoittavat, että oman työporukan tuki on sitä kaikista parasta tukea, kun vierellä on joku, joka kuuntelee ja ymmärtää. Myös esimiehen tuntosarvien on oltava kohdillaan ja hänen on oltava työntekijöiden tukena arjessa. Ajantasaiset purkukeskustelut, työnohjaus, työterveyshuollon palvelut ja loppuviimein post-traumatyöpajat ovat niitä keinoja, joilla stressin kumuloituminen saadaan estettyä tai katkaistua, Hyyryläinen luettelee.

Työnohjaus lapsirikostutkijoille käynnistyi Sisä-Suomessa vasta tänä vuonna. KRP:ssä korona-aika karsi tapaamisia, jotka olivat sitä ennen säännöllisessä käytössä. Nyman koki työnohjukset tärkeiksi, sillä keskustelulle varattiin oma aika ja paikka.

– Vaikka työyhteisön kanssa puhutaan asioista, on ihan eri asia, kun joku keskustelua ohjaava ja työstä aidosti perillä oleva puristaa asioita ihmisistä ulos. Ihminen ei vält-

tämättä itse tunnista kuinka lapsirikosten parissa tehty työ vaikuttaa itseän, mutta kyllä se vaikuttaa, tavalla tai toisella.

KRP:ssä ja Sisä-Suomen poliisilaitoksella on tutkijoiden käytössä myös videopeli Tetris, jonka pelaamisella on todettu olevan traumaattisten mielikuvien kiinnittymistä muistiin ehkäisevä vaikutus.⁹

– Kun olen käynyt CAM-materiaalia läpi, olen pelannut Tetristä aina. En ole halunnut edes testata, että jättäisin sen väliin. Silti yksi tietty video on jäänyt verkkokalvoille, enkä saa sitä sieltä ikinä pois, materiaali oli sen verran raju. Muuten kuvat eivät ole jääneet vaivaamaan, Nyman sanoo.

Lisää lapsirikostutkijoita ja Danieleita

Sekä Asmundela että Nyman toivoisivat, että tietoisuus lapsirikostutkinnasta ja sen tärkeydestä leviäisivät hallinnossa nykyistä laajemmalle. Ettei työtä karsastettaisi ennakkokäsitusten perusteella.

– Onhan työssä raskaita hetkiä, eikä yhtäkään tapausta saa väheksyä, mutta ei lapsirikostutkinta niin raskasta ja kamalaa ole kuin luullaan, Nyman sanoo. Työn mielekkyyttä löytyy helposti sen tuomasta merkityksellisyyden tunteesta.

– Lieviä tekoja on työssä onneksi eniten ja niitä vakavampia vähiten. Realistista kuvaa lapsitutkijoiden arjesta olisi hyvä välittää jo poliisin perustutkinnon aikana, Asmundela täydentää.

Molemmat tutkijat korostavat ennalta estävän työn merkitystä. Nyman nostaa esimerkiksi konstaapeli **Danielin**, jolle lapset eivät arkaile puhua.

– Danielin kaltaisia pitäisi olla hallinnossa enemmän! Jos jotakuta on hyväksikäytetty lapsena, eikä hän ole päässyt kertomaan siitä kenellekään, saattaa henkilö masentua ja ahdistua ja päätyä vanhempana vaikkapa kadulle.

Nyman kiittelee myös Helsingin poliisilaitoksen EET-ryhmän toimintaa sekä erilaisia chat-palstoja, kuten Sua varten somessa, joka on hankerahoituksella ylläpidetty keskustelupalsta erityisesti 12–21-vuotiaille. Se tarjoaa tukea nuorille ja on osaltaan ennalta ehkäisemässä somessa tapahtuvaa kaltoinkohtelua ja häirintää.¹⁰

Hoitoonohjaus voi ehkäistä rikoksia

Vuoden 2022 alussa poliisi ja THL:n Barnahus-hanke julkaisivat yhdessä käsikirjan, joka toimii lapsiin kohdistuvien väkivalta- ja seksuaalirikosten tutkinnan kokoavana oppaana. Käsikirjaan on koottu tietoa esitutkinnan toimenpiteistä.

SeriE-hanke on puolestaan Sexpo-säätiön hanke, jossa tarjotaan tukea henkilöille, joiden seksuaalinen tai romanttinen kiinnostus kohdistuu lapsiin.¹¹ Asmundela harmittelee, että tällaisten tärkeiden toimien rahoitus on usein pätkittäistä ja jatkuvuus epävarmaa.

– On huolestuttavaa, jos henkilöllä ei olisi paikkaa käsitellä mieltymyksiään, sillä tällaisen palvelun kautta on saatettu estää rikoksia tapahtumasta, Asmundela toteaa.

– Pallit irti ja hirteen -ajattelu ei auta ketään. Leimaaminen voi pahimmassa tapauksessa ajaa henkilön rikolliseen toimintaan hakemalla hyväksyntää samanhenkisiltä tahoilta. Tärkeää on saada henkilö hoitoon ajoissa, ennen kuin mitään edes tapahtuu, Nyman sanoo. 🟡

Lähteet:

1. Ote haastattelututkimuksesta Consequences Among Victims of Technology-Assisted Child Sexual Abuse, Joleby M., Lunde C., Landström S., Jonsson L.S., 2020
2. Tilastokeskuksen tilastot vuodelta 2020, Viranomaisten tietoon tulleet rikokset, rikosnimikkeinä: Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö tai sen yritys, törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö tai sen yritys, törkeä lapsenraiska-us, Lapsen houkuttelevuus seksuaalisiin tarkoituksiin tai sen yritys)
3. THL kouluterveyskyselyt 2019 ja 2021.
4. Grooming lasten silmin – Selvitys lasten ja nuorten kokemasta groomingista netissä, Pelastakaa Lapset ry, 2021
- 5-6. Rikosprosessin kesto lapsiin kohdistuvissa seksuaalirikoksissa, Fagerlund M, Toivonen V-M, Valtioneuvosto, 2021
7. Lapsiin kohdistuvien väkivaltarikosten tutkintaa nopeutettava, THL 2019, Laajasalo T., Korkman J., Rajala R.
8. 27.8.2021 THL:n Barnahus-hankkeen Verkkovälitteiset lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset -webinaari, Interpolin Digital Crime Analyst Marko Levosen esitys.
9. <https://www.laakarilehti.fi/ajassa/ajankohtaista/tetriksesta-apua-traumastressin-ehkaisyyn/>
10. <https://loistosetlementti.fi/me-ollaan-sua-varten-somessa/>
11. <https://serie.fi>
12. <https://poliisi.fi/-/poliisi-mukana-kehittamassa-lapsiin-kohdistuvien-vakivalta-ja-seksuaaliepailyjen-tutkintaa>

Poliisiammattikorkeakoulusta eväitä lapsirikostutkintaan

Suurin osa lapsirikostutkintaan liittyvistä kursseista on tarjolla täydennyskoulutuksena jo poliisiksi valmistuneille, mutta jonkin verran koulutusta on perusopinnoissakin. Aihetta käsitellään varsinkin lapsi poliisitoiminnassa -teeman alla. Lapsen puhuttelu on myös osa kuulustelukoulutusta. Lapsirikostutkintaa käsitellään päällystön koulutuksessa johtamisen näkökulmasta. Molemmissa tutkimisissa verkkovälitteistä rikollisuutta käsitellään pakkokeinojen ja tiedonhankinnan yhteydessä.

Rikosprosessioikeuden ja rikosoikeuden yliopettaja **Satu Rantaeskola** kertoo, että Poliisiammattikorkeakoulussa on meneillään opetussuunnitelmien päivitys, jossa on tavoitteena lisätä edelleen verkkovälitteisen rikollisuuden teemaa sekä poliisimiesten että päällystön koulutuksiin.

– Koululla on jo aloitettu *Seksuaalirikokset verkossa* -koulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen erityisesti lasten verkkovälitteisten hyväksikäyttötapausten parissa työskenteleville poliiseille mutta

osin myös laajemmin kaikille poliiseille ilmiön tunnistamisen näkökulmasta. Sen ensimmäinen moduuli *Verkkovälitteisten lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten perusteet* -verkkokurssi otetaan kuluvana vuonna käyttöön kaikilla poliisin tutkintotasoilla sekä täydennyskoulutuksessa.

Täydennyskoulutuksena järjestetään vuosittain *Seksuaalirikokset ja lapsi esitutkinnassa* -kurssi. Lapsirikostutkinnan erityiskoulutus on puolestaan lähes vuoden mittainen koulutus, jossa käsitellään monitahoisesti lapsiin kohdistuvien rikosten tutkintaa. Lisäksi vuosittain järjestetään *Lapsiin kohdistuvien rikosten neuvottelupäivät*.

Kyberrikostutkinnasta käynnistyy uusi ammatillinen täydennyskoulutusohjelma tämän vuoden syksyllä.

– Koulutuksen suorittaneista suuri osa tulee hyödyntämään tietoja ja taitoja nimenomaan verkkovälitteisten lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten tutkinnassa, Rantaeskola kertoo.

Poliisiammatti- korkeakoulu uuden edessä

Oikeudenmukainen, yhdenvertainen, linjakas. Näin voisi kuvailla Poliisiammatti-korkeakoulua, mutta yhtä hyvin tammikuussa koulun rehtorina aloittanutta Marko Laitista, 52. Hänen tulevaisuuden koulunsa on kansainvälinen ja opiskelijalähtöinen ja se haastaa niin opiskelijat, opettajat kuin poliisiyksikötkin tekemään töitä yhä tiiviimmin poliisikoulutuksen eteen. Yhteistyössä.

TEKSTI

Nina
Juurakko-Vesikko

KUVAT

Jarkko Laine

Vuonna 2014 poliisin tutkintokoulutusta uudistettiin siten, että poliisin peruskoulutuksesta tuli ammattikorkeakoulutasoinen. Samalla jatkokutkinnosta eli päällystötutkinnosta tuli ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Koulutusta kehitetään jälleen: uusi peruskoulutuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuussa 2023. Suunnitelman perustana ovat opiskelijakeskeisyys, työelämäläheisyys ja tarinallisuus, jotka auttavat opiskelijoita oppimaan syvällisemmin.

Peruskoulutuksen opetussuunnitelma muuttuu moduulipohjaiseksi; siinä ei ole enää irrallisia osioita, vaan laajoja, toisiinsa kytkeviä kokonaisuuksia.

– Vuorovaikutustaidot ovat yksi läpileikkaava teema, samoin kansainvälisyys, tietojohtoisuus ja tieteellinen ajattelu, Laitinen toteaa ja jatkaa, että moduuliajattelu on opiskelijalähtöistä ja se ottaa paremmin yksilön huomioon.

Laitinen uskoo, että tulevaisuudessa yleisten ja ammattillisten kompetenssien raja tulee hämärtyvän, ja ne sulautuvat yhä enemmän toisiinsa. Samoin kielitaito korostuu kansainvälistymisen myötä. Laitisen mukaan poliisiyö tulee muuttumaan vielä nykyistäkin vahvemmin asiantuntijatyöksi, jossa korostuvat jatkuva uuden oppiminen, tiedon analysointi ja kyky tieteelliseen, tietoperusteiseen ajatteluun.

– Kun aloitin vuonna 2002 silloisessa Poliisikoulussa kriminaalitaktiikan opettajana, opettajat vastasivat pääosin itse omista opetuskokonaisuuksistaan. Tämä on jo osittain taaksejäänyttä elämää, mutta tulevaisuudessa opettajilta

vaaditaan yhä enemmän kykyä suunnitella ja jopa toteuttaa opetusta yhdessä. Tämä haastaa opettajien omat valmiudet.

Laitinen näkee poliisikoulutuksen kehittämisen tärkeäksi myös pohjoismaisella tasolla.

– Se on keskeisin kansainvälisen yhteistyömme muoto. Eri-tyisen tiivistä yhteistyötä teemme Norjan poliisiammattikorkeakoulun (Politihøgskole) kanssa esimerkiksi kyberrikollisuuden torjunnan saralla, johon olemme luoneet opintoja.

Monitaustainen, kansainvälinen poliisi

Laitinen toivoo, että tulevaisuudessa hänen kädenjälkenään näkyisi valmistuvien poliisien monitaustaisuus ja monikulttuurisuus.

– Poliisin tulee edustaa yhteiskuntaa ja myös sen eri vähemmistöjä. Tämän vuoksi tarvitsemme poliisiin kipeästi erilaisista taustoista tulevia henkilöitä. Poliisin työntekijävälissä ja Polamkin opiskelijarekrytoinnissa tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota. Myös muut kansainvälistymisen vaikutukset näkyvät yhä enemmän poliisin työssä, ja tähän liittyvät valmiudet tulee huomioida enenevässä määrin myös poliisikoulutuksen sisällöissä.

Poliisin AMK-tutkinto on tällä hetkellä yleistutkinto, johon kaikki opiskelijat valitaan samojen valintakriteerien kautta. Laitinen haluaisi käynnistää keskustelua myös tästä. Onko jokaisen poliisikoulutukseen valittavan tarpeen kyetä vetämään leukoja ja selvittävä nykymuotoisista fyysisistä testeistä?

→ **Marko Laitinen on työskennellyt valvonta- ja hälytystehtävissä Hel-singissä ja Tampereella, rikostorjunnassa Tampereella sekä Poliisikoulussa kriminaalitaktiikan opettajana, henkilöstöpäällikkönä ja halintojohtajana. Laitinen on kasvatus-tieteen tohtori.**

→ Poliisiammatti-korkeakoulun rehtorina tammi-kuussa aloittanut Marko Laitinen kertoo, että vuorovaikutustaidot, kansainvälisyys ja tieteellinen ajattelu tulevat korostumaan poliisin peruskoulutuksen uudistuessa. Laitisen kanssa kuvassa poliisiopiskelijat Heidi Rantala ja Veera Laakso.

– Poliisiyö esimerkiksi tutkintatehtävissä voisi kiinnostaa myös henkilöitä, jotka eivät esimerkiksi liikuntarajoitteen vuoksi voi nykyisellään hakeutua poliisitehtäviin.

Laitinen haluaa luoda tiiviit, välittömät suhteet poliisiyksiköihin ja saada heidän äänensä kuuluviin koulutuksessa.

– Haluan varmistaa, että laitokset tulevat kuulluiksi. Koulutamme henkilöitä poliisin ammattiin ja sen vuoksi koulutuksen on vastattava mahdollisimman hyvin työelämän vaatimuksia. Tiivis yhteistyö poliisilaitosten kanssa on onnistumismme elinehto. Samoin yhteistyö Poliisihallituksen kanssa on tärkeää.

Laitinen on tyytyväinen säännölliseen vuoropuheluun ja siihen, että Poliisihallitus ymmärtää koulutuksen merkityksen laadukkaan poliisitoiminnan takeena. Kun puhe kääntyy poliisitoiminnan ja poliisikoulutuksen resurssihin, Laitinen kertoo lyhytjanteisen suunnittelun haastavan koulun toimintaa.

– Koulutus kestää kolme vuotta, joten esimerkiksi aloituspaikkamäärän muutos konkretisoituu valmistuneiden opiskelijoiden määrässä vasta noin kolmen vuoden viiveellä. Henkilöstömäärää ei myöskään ole mahdollista nopeasti lisätä tai vähentää, suurin osa henkilöstöstä on vakinaisessa virkasuhteessa. Ideaalitilanteessa meillä olisi hallituspohjasta riippumaton yhteinen näkemys ja tahtotila poliisien määrästä yhteiskunnassa. Tämän tyyppinen vakaus ja ennakoitavuus helpottaisi merkittävästi poliisikoulutuksen suunnittelua ja resursointia.

Korona haastoi ja muutti tapoja

Polamk selvisi koronasta kunnialla. Epidemian puhjetessa valtaosa opetuksesta piti lyhyessä ajassa siirtää verkkoon, mikä toi isoja haasteita opettajille sekä tietohallinnon asiantuntijoille. Kaikki saatiin kuitenkin järjestymään ja opiskelijoiden opinnot etenemään normaalisti.

– Koko henkilökunnallemme kuuluu iso kiitos toiminnasta varsin poikkeuksellisina koronavuosina.

Opetuksessa ei ole paluuta koronaa edeltäneeseen aikaan. Laitinen sanoo, että nyt on nähty, kuinka asioita voidaan tehdä myös toisella tapaa. Monimuoto-opetus tulee jättämään käyttöön aiempaa laajempaan.

– Se, että voi tehdä opintoja aika- ja paikkariippumattomasti, tukee myös tavoitteitamme opiskelijälähtöisyyden lisäämisestä. Ilman koronaa emme ajattelisi näin avoimesti, Laitinen summaa.

Koronasta johtuen kansainvälistä opiskelijavaihtoa ei pariin vuoteen ole voitu järjestää, mutta tänä keväänä koululla on ollut jo muutama vaihto-opiskelija. Laitinen toivoo, että opiskelijavaihtokin vilkastuu lähitulevaisuudessa.

Polamkin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toimintaa (TKI) Laitinen haluaa kehittää tukemaan vahvemmin poliisitoimintaa ja poliisiyksiköiden tarpeita.

– Voisimme tehdä enemmän soveltavaa tutkimusta ja pyrkiä kytkemään tutkimushankkeemme ja esimerkiksi opinnäytetyömme teemat vahvemmin arkiseen poliisitoimintaan. Näen tärkeäksi lisätä ansiokkaan TKI-toimintamme näkyvyyttä sekä poliisin sisällä että yhteiskunnassa laajemminkin. Tätä tavoittelemme jo tänä keväänä muun muassa lisäämällä tutkimusaihekohtaisia teemaseminaareja.

Arvoja ja avoimuutta

Polamkilla on kaksinaisrooli; se on korkeakoulu, mutta myös yksi poliisin yksikkö.

– Vaikka olemme yksi Suomen ammattikorkeakouluista, emme ole kuitenkaan kuin muut. Koulustamme valmistutaan poliisin ammattiin ja jo opintojensa aikana opiskelijat kantavat poliisin virkapukua. Korkeakoulu yhteisömme toiminnan tulee olla poliisin arvojen mukaista. Hyvät käytöstavat ja ryhdikkyyks korostuvat. Opiskelijoiden on koko ajan tiedostettava, mihin ammattiin he ovat valmistumassa.

Laitinen arvostaa muutenkin linjakasta toimintaa. Oikeudenmukaisuus ja ihmisten yhdenvertainen kohtelu ovat hänelle kunnia-asioita. Hän uskoo esimerkillä johtamiseen ja on jo käynyt johtamiseen liittyviä teesejään läpi yhdessä muiden koulun esihenkilöiden kanssa. Näissä korostuvat esimerkiksi päätöksenteon läpinäkyvyys ja riipeys sekä vastuunkanto.

Valmentavan johtamisen tulee Laitisen mielestä olla myös osa esihenkilöiden arkea. Kaikkien työyhteisön jäsenten käyt-

täytymisen tulee olla asiallista ja muita arvostavaa. Kaikkia koskevat samat säännöt.

Kun Laitinen valmistui poliisiksi ja aloitti työuransa Helsingin I-piirissä elokuussa 1992, hänellä ei ollut aavistustakaan, että jonain päivänä hän toimisi Poliisiammattikorkeakoulun rehtorina.

– Minulla ei ole ollut varsinaisia urasuunnitelmia oikeastaan koskaan. Tosin kun valmistumiseni jälkeen työskentelin Helsingissä, suunnitelmani oli jossain vaiheessa siirtyä takaisin Tampereelle, koska olen täältä kotoisin. Se toteutuikin jo vuonna 1995, kun sain viran Tampereelta ja pääsin tänne kentälle töihin. Olen aina pyrkinyt tekemään työni mahdollisimman hyvin, ollut avoin eri vaihtoehdoille ja tarttunut tilaisuuksiin. Se on tuonut minut tähän. 🟡

Lupahallinnon vaikea kevät

Poliisin lupapalvelut ovat ruuhkautuneet ympäri Suomea, uutisoitiin monessa mediassa keväällä 2022. Ennätysruuhkat laittoivat koetukselle niin asiakkaat kuin lupahallinnon henkilöstönkin.

TEKSTI

Sari Viitasalo

KUVA

Katja Almgren

Korona vähensi poliisin lupahallinnon asiakkaita runsaasti joka puolella Suomea. Matkustusasiakirjat, yleisötilaisuudet, turva-alan luvat ja muut maksullisen puolen lupamäärät romahtivat vauhdilla alaspäin. Poliisihallituksen mukaan koronan aikana noin 500 000 matkustusasiakirjaa jäi myöntämättä, sillä ihmiset jättivät uusimattane pandemian aikana. Kukaan ei kuitenkaan osannut ennustaa koronan jälkeistä kaaosta lupahallinnossa, tai ainakaan mitään ennakoivia toimenpiteitä mahdollisen kaaoksen estämiseksi ei tehty.

Kun koronarajoituksia alettiin purkamaan ja samalla maailmalla uhkatilanne huononi, ryntäsivät kansalaiset uusimaan matkustusasiakirjojaan sankoin joukoin. Pahimmillaan jonot olivat jo aamusta sadan metrin pituiset ja osa asiakkaista tuli jonottamaan vuoronumerolla reilu tuntia ennen toimipisteen ovien avautumista. Ajanvarausaikoja ei ollut tarjota asiakkaille resurssien vähyys ja suuren kysynnän vuoksi. Kaikki tarjotut ajanvarausajat menivät minuuteissa.

Myös ajanvarausjärjestelmän ”heikko kohta” eli se, että asiakkaat pystyivät varaamaan aikoja maksimissaan 12 viikon päähän, joillakin poliisilaitoksilla vain 4–7 viikon päähän, toi omat ongelmansa. Asiakkaan näkökulmasta tilanne oli huono; jos asiakas halusi varata ajan elokuulle, jolloin matkustusasiakirja oli menossa vanhaksi, ei ajanvarausjärjestelmä tarjonnut aikoja niin pitkälle. Näin ollen moni tuli jonottamaan ja hoitamaan asiansa heti vuoronumerolla.

Tilanne on onneksi korjattu ja toivomus olisi, että kaikki poliisilaitokset avaisivat ajanvarausaikansa mahdollisimman pitkälle. Näin myös ne asiakkaat, jotka ovat liikkeellä hyvissä ajoin matkustusasiakirjansa umpeutumisen vuoksi, saavat asiansa hoidettua silloin, kun heille sopii, vaikkapa sitten vasta syksyllä. Näin säästyttäisiin myös maakuntarajat ylittävältä rallilta, eli siltä, että asiakas lähtee tarvittaessa pidemmällekin, jotta saa asiansa hoidetuksi.

Kaottinen tilanne haastoi henkilöstön

Jos asiakkailla on ollut rankkaa jonottamisen suhteen, ovat lupahallinnon asiakaspalvelijat olleet vieläkin pahemmassa pinteessä. Hektinen työnkuva, asiakkaita joissakin paikoissa pahimmillaan melkein kaksi sataa jonossa koko päivän ja loputtomalta tuntuva kiire ovat kuormittaneet lupahallinnon henkilöstöä.

Pitkin Suomea tilanne on ollut kaoottinen ja monesta paikasta on voinut kuulla lausahduksen ”Ihme, että ollaan vielä pystyssä!” Myös huonot äänieristykset ruuhkautuneessa aulatilassa, huono työergonomia ja alituinen stressi tekemättömistä töistä ovat heikentäneet työhyvinvointia asiakaspalveluissa.

Tilastoja tarkasteltaessa näkymä on huima: pelkästään haettujen passien määrissä kasvu tämän vuoden tammi-huhtikuulta on kahdensadan prosenttiyksikön luokkaa normaaliin nähden ympäri maan. Ei siis ihme, jos joka puolella on näkyvissä taisteluväsymystä. Onneksi uusia resursseja on annettu ja monissa paikoissa ruuhkaa on purettu muiden sektoreiden hätäapuresursseilla.

Rekrytointi sekä uusien perehdyttäminen kunnolla vievät kuitenkin aikaa. Jos perehdyttäminen tehtäisiin huonosti, jouduttaisiin virheitä korjailemaan vielä pitkään. Monissa paikoissa onkin jäänyt töitä rästiin, sillä kaikki liikenevä resurssi on keskitetty asiakaspalveluun.

”Ajanvarausaikoja ei ollut tarjota asiakkaille resurssien vähyys ja suuren kysynnän vuoksi.

Onneksi monissa paikoissa asiakkaat ovat alkaneet ymmärtää tilanteen vaikeuden myös asiakaspalvelijoiden näkökulmasta. Alun purnaamisen ja monien negatiivisten palautteiden jälkeen tilanne on alkanut kääntymään positiivisempaan suuntaan ja on ollut hienoa huomata, kuinka kauniin positiivisia ja tsemppaaviakin palautteita on saatu.

On ollut uskomatonta huomata, miten lupahallinnon henkilöstö jaksaa vuosi vuodelta palvella asiakkaitaan iloisella ja asiantuntevalla tavalla vaikeinkin aikoina. Omien kollegoiden tuki, asiantunteva apu, mieleton huumorintaju ja hyvä yhteishenki auttavat jaksamaan hektisessä, moninaisessa ja haasteellisessa asiakaspalvelutyössä. Toivottavasti työnantajakin osaa arvostaa lupahallinnon tärkeyttä, asiantuntevuutta ja äärimmäisen monipuolista ja hyvää henkilöstöä osana poliisihallintoa! 🟡

Ruotsin poliisi hakee uusia ratkaisuja rekrytoinnin haasteisiin

Tänä keväänä lähes puolet poliisikoulutuksen aloituspaikoista jäi Ruotsissa täyttämättä. Poliisihallinnon kannalta jokaisen aloituspaikan täyttäminen ei kuitenkaan ole ainut tärkeä tekijä; poliisien määrän lisäämiseksi on vireillä muitakin toimenpiteitä, kertoo valtakunnallinen koordinaattori Mattias Dejke Ruotsin poliisista.

TEKSTI

Kirsti Kajanne

KUVAT

iStockphoto ja

Kirsti Kajanne

Ruotsin hallitus asetti viisi vuotta sitten tavoitteeksi poliisihallinnon henkilöstömäärän lisäämisen 10 000:lla vuoteen 2024 mennessä. Hallitus ei kuitenkaan päättänyt, mikä olisi poliisimiesten ja mikä siviilihenkilöstön osuus tästä kokonaismäärän lisäyksestä. Niinpä poliisi on itse päättänyt, että määrästä yksi kolmasosa on siviilihenkilöstöä ja kaksi kolmasosaa poliiseja. Vuonna 2016 Ruotsin poliisissa työskenteli yhteensä 28 000 henkilöä ja vuoden 2024 tavoitteena on siis 38 000 henkilöä.

Hallituksen kannanoton jälkeen poliisiviranomainen on lisännyt koulutuspaikkoja ja avannut kaksi uutta opintajoa Malmöhön ja Boråsiin. Yhteensä koulutuspaikkoja on nyt viisi. Koulutusaika on 2,5 vuotta ja opiskelun voi tehdä paikan päällä tai etänä.

Kaikki ei kuitenkaan ole sujunut suunnitelmien mukaisesti. Opiskelijoita ei ole ollut tarpeeksi, ja kevään 2022 opiskelupaikoista miltei puolet ammottivat tyhjiyttään.

Miksi poliisien määrää pitää lisätä niin huomattavasti? Kysymykseen vastaa valtakunnallinen koordinaattori **Mattias Dejke**, joka vastuualueeseen poliisien määrään liittyvät kysymykset kuuluvat.

– Poliisissa toteutettiin resursseja vaatinut uudistus vuonna 2015. Koko lääninviranomainen ja turvallisuuspoliisi kokivat muodonmuutoksen. Samaan aikaan käytiin keskustelua siitä, onko poliisilla tarpeeksi resursseja. Tilanne näytti erilaiselta eri lääneissä. Poliittinen debatti jatkui. Vuonna 2017 poliisi sai hallitukselta tehtävän miettiä miten vahvistaa ja kehittää toimintaa.

Dejke painottaa, että kasvu alkoi vuoden 2016 aikana. Samaan aikaan tilanne yhteiskunnassa on kuitenkin pahentunut paljon enemmän kuin vuonna 2016 pystyttiin ennustamaan.

Dejke pyrki itse poliisikoulutukseen 19-vuotiaana, mutta ei läpäissyt pääsykokeita.

– Olin silloin vielä liian kypsytön, hän toteaa. Dejke teki uraa puolustusvoimissa ja muun muassa palveli Balkanilla. 2010-luvulla vuorossa oli turvallisuuspoliisi, jossa Dejke työskenteli 5,5 vuotta osastonjohtajana. Dejke opiskeli lakia ja suoritti lopulta myös poliisikoulutuksen. Vuonna 2016 hän toimi poliisina Tukholmassa. Sitten oli taas turvallisuuspoliisin vuoro, missä hän viihtyi vuoteen 2018 asti.

Tukholmassa poliisina työskennellyt Dejke ei vaikuta olevan huolissaan tyhjästä koulutuspaikoista.

– Olemme työskennelleet intensiivisesti koko kasvukauden ajan ja olemme pystyneet kasvattamaan siviilihenkilöstön määrää vuodesta 2015 lähtien; olemme tyytyväisiä tähän kehitykseen. Poliisien määrän kasvattamisessa on kuitenkin vielä tehtävää. Haluamme vahvistaa poliisien paikallista läsnäoloa. Tammikuussa poliiseja oli 22 000 eli 212 poliisia 100 000 asukasta kohden.

Suuri tarve spesialisteille

– Moni on kiinnostunut poliisin ammatista, mutta meillä on ollut suuria haasteita täyttää varsinkin kevätlukukauden opiskelupaikat. Mutta on muitakin keinoja lisätä poliisien määrää.

Dejken mukaan on tärkeää myös kehittää toimintamalleja.

– Rekrytoimme spesiaaliosaajia ja annamme heille poliisikoulutuksen sen sijaan, että rekrytoisimme perinteisellä tavalla eli kouluttaisimme poliisin, joka sitten saa erityisosaajan koulutuksen. Toisaalta poliisin siviilihenkilöstölle annetaan mahdollisuus opiskella poliisiksi. Jos kokelas haluaa, hän voi tehdä puolet ajasta töitä ja opiskella toisen puolen, poliisiksi hän valmistuu kolmessa vuodessa.

Dejken mielestä heikko koulutuspaikkojen täyttö pitää kompensoida uusilla suunnitelmissa. Kompensoinnilla hän tarkoittaa pilottiprojektia, jossa tiettyihin tehtäviin suunnattua, normaalia poliisikoulutusta puolta lyhyempää koulutusta tarjotaan lähinnä poliisin siviilihenkilöstölle ja esimerkiksi Puolustusvoimien henkilöstölle.

Poliisikoulutuksen kehitys vie kuitenkin aikaa, se ei valmistu vuodessa tai edes kahdessa. Dejken mukaan kehitystyötä tehdään jatkuvasti uusien tarpeiden mukaisesti.

– Yhteiskunta on muuttunut, joten tarvitsemme paljon erityisosaamista. Spesialisteja tarvitaan esimerkiksi rikollisten käyttämän EncroChat-mobiilipalvelun dekryptatun tiedon avaamiseen ja kuunteluaineiston tulkitsemiseen. Kyseessä on valtava aineisto, joten meillä on suuri uusien analyttikkojen tarve, Dejke huomauttaa.

Poliisikoulutukseen järjestetään hakuja ja testejä ympäri vuoden. Toukokuun puolivälissä hakijoita oli 10 736 ja heistä 6 209 täytti kelpoisuusvaatimukset, mutta useimmat eivät läpäisseet psykologisia testejä ja haastattelua.

↑ Ruotsin poliisi tarvitsee erilaisia erityisosaajia muun muassa yhteiskunnan muutosten vuoksi, sanoo Mattias Dejke.

Dejke kertoo, että uusia hakijoita houkuttelee esimerkiksi valtakunnallisilla mainoskampanjoilla, jotka näkyvät metrojunissa, televisiossa ja sosiaalisessa mediassa. Poliisiin kotisivulta löytyy lyhytfilmejä. Kohderyhmäanalyysin avulla pyritään selvittämään, millainen viestintä aktivoisi potentiaalisia hakijoita eri kohderyhmässä. Lisäksi poliisi on tehnyt rekrytointikampanjan, joka kohdistuu poliisiin omiin työntekijöihin, joilla ei vielä ole poliisin koulutusta.

Palkka ja urakehitys painavat ammatinvalinnassa

Ruotsin poliisiliitto on tehnyt tutkimuksen, jossa 2 400:lta 18–30-vuotiaalta nuorelta kysyttiin ajatuksia koulutuksesta ja ammatinvalinnasta. Kahdeksan kymmenestä nuoresta koki tärkeäksi, että koulutus johtaa akateemiseen tutkintoon. Siksi moni ei valitse poliisikoulutusta.

Samana tutkimuksen mukaan seitsemän kymmenestä halua kokeilla elämänsä aikana monia ammatteja.

Poliisiliiton puheenjohtaja **Lena Nitz** kirjoittaa debatti-

artikkelissa Göteborgs-Postenissa, että poliisin kaltaisessa suuressa organisaatiossa pitäisi olla mahdollisuuksia kehittyä ilman työpaikan vaihtamista. Tämä edellyttää, että poliisissa on toimivia jatko-opintomahdollisuuksia ja kehitysteitä.

Nitzin mielestä poliisien palkkaus on osaltaan heikentänyt ammatin houkuttelevuutta. Monien työelämässä jo olevien ei kannata hakeutua poliisiksi, koska se merkitsisi ansiotason laskua. Nitzin mielestä poliitikkojen pitäisikin satsata poliisiin palkkoihin.

Tärkeää olisi myös houkuttaa takaisin jo alaa vaihtaneet entiset poliisit.

– On tärkeää saada heidät takaisin sen sijaan että koulutetaan uusia. Laskelmien mukaan 28 prosenttia 2015 tapahtuneen uudistuksen jälkeen muille aloille siirtyneistä on jo tullut takaisin, Dejke kertoo. Hänen mukaansa vuosittain noin 150 entistä poliisia palaa takaisin poliisityöhön.

Nyt työssä olevista poliiseista monet ovat nuoria. Lähivuosina valmistuu tuhansia uusia poliiseja. Dejke toivoo, että he viihtyvät työssään pitkään. 🟡

100 vuotta poliisin arkea helpottamassa

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto täytti 75 vuotta vuonna 1998. Silloin ilmestyi **Lasse Laaksosen** liiton historiaa käsittelevä perinpohjainen teos. Kaksikymmentäviisi vuotta on pitkä aika, yhden sukupolven mittainen. Tässä ajassa moni asia, myös historiankirjoituksen luonne ja keinot ovat muuttuneet.

Vaikka Laaksosen kirjan sisältämät faktat ovat edelleen relevantteja, niitä voidaan tarkastella erilaisesta perspektiivistä ja päivitetyn tiedoin. Siksipä tulevassa sataa vuotta juhlistavassa historiateoksessa ei ole kokonaan unohdettu liiton vanhempia vaiheita. Näin saadaan rakennettua laajojen tapahtumien kaaria ja ketjutettua loogisesti erilaisia syy- ja seuraussuhteita.

Minkälaisia aihepiirejä alkuvuosikymmeniltä sitten voidaan löytää? Karkeasti todettuna niitä on kahta lajia. Isossa näkökulmassa on yhteiskuntaan sidottuja ja omaa aikakauttaan heijastelevia ilmiöitä. Toisena taas näiden vastakohtana on ikaikaisia ongelmia, joiden perusasetelmat ovat muuttaneet muotoaan yllättävän vähän.

Liitto perustettiin vain jokunen vuosi Suomen itsenäistymisestä. Sisällissodan jälkeinen aika oli monella tapaa levoton, kun nuori kansakunta tavoitteli tasapainoa. Poliisien työtehtäviin kuuluivat järjestyksen ylläpidon lisäksi erilaiset tarkastukselliset ja tutkinnalliset toimet.

Moni uusi asia yhteiskunnassa oli ensin poliisin hoidettavana, kunnes se vakiintui ja sille perustettiin itsenäinen yksikkö. Koko 1900-luvun erilaiset tekniset innovaatiot autoista puhelimiin ilmestyivät osaksi arkea, minkä jälkeen niitä ryhdyttiin säätelemään ja valvomaan. Esimerkiksi TV-lupien tarkastaminen kuului poliiseille vielä 1950-luvulla. Televisioiden yleistyttyä tähänkin tehtävään palkattiin myöhemmin lupa- ja tarkastajia. Vastaavasti ulosottotehtävät olivat pitkään poliisin heiniä, kunnes liiton edistämänä tehtäviin nimitettiin ulosottomiehiä.

Toisaalta yhteiskunnan yleisen kehityksen myötä syntyi uusia ilmiöitä, jotka näkyivät työnkuvan muutoksina. Poliisien keskusjärjestö joutui jatkuvasti tarttumaan työtehtävien sisältöön ja vahtimaan, ettei työtaakka leviä hallitsemattomaksi. Vastaavasti yleiset muutokset, kuten naisten työssäkäynti, etenivät niin liitossa kuin muuallakin. Naisista oli pitkään pulaa, kunnes viimeistään 1970-luvun edetessä hekin vakiinnuttivat paikkansa poliisien riveissä. Tätä aiemmin naisten alajärjestöjen ovet olivat auki poliisimiesten rouville, joiden ruoanlaittotaitoja tarvittiin esimerkiksi talkootöiden muonituksessa.

Palkka-asiat ovat olleet ikaikaisia etujärjestöjen ajamia ongelmia ehkä kaikkein sitkeimmin. Nämä ja muut kestoteemat liittyvät pitkälti poliisien ammattikunnan valtion alaisuuteen. Ja sitä kautta tietenkin rahaan, joka on ollut aina tiukassa. Koskaan liiton historiassa ei ole ollut tilannetta, että olisi voitu huokaista helpotuksesta pitkäksi aikaa ja nauttia taloudellisista vapauksista ilman rajoitteita. Ei, vaan palkka-asioista on jouduttu taistelemaan, niitä on jouduttu perusteleelemaan ja vähintäänkin olemaan huolissaan tulevasta kehityksestä. Ministeriöiden budjetit on mitoitettu aina napakoiksi, ilman joustoa.

Oleellisista tietenkin on, ettei ongelmien kanssa ole tarvinnut ihmetellä yksin. Niitä hoitamaan on jopa palkattu väkeä, ammattijärjestöihin. Satavuotisen historiaaipaleen aikana yhteentörmäyksiä SPJL:ssä on luonnollisesti esiintynyt ja uusia syntyy tulevaisuudessa. Tietoisuus aikaisemmista onnistumisista on kenties tärkein tämän päivän ammattijärjestöjen olemassaolon peruste. Tämä perustelee uusien historia-hankkeidenkin tarpeen.

*Katja Tikka
OTT, FM, tutkija*

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL täyttää pyöreitä vuosia vuonna 2023. 100-vuotisen historian paketoivat lukijaystävälliseen muotoon Jukka Kekkonen ja Katja Tikka. SPJL100-palstalla Kekkonen ja Tikka nostavat esiin historiallisesti kiinnostavia aiheita.

JÄSENEENÄ SINUT ON VAKUUTETTU!

SPJL:n jäsenenä saat jäsenetuna useita merkittäviä vakuutuksia. Kesälomille suunnatessa hyödyt vahingon sattuessa esimerkiksi vapaa-ajan tapaturmavakuutuksesta tai matkustajavakuutuksesta.

TEKSTI

Katja Almgren

KUVA

iStockphoto

SPJL tarjoaa jäsenilleen jäsenetuna ammatillisen vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen, vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen sekä matkustajavakuutuksen. Vastuu- ja oikeusturvavakuutus tuo turvaa työssä, ja vakuutuksen saat vain liiton jäsenenä, esimerkiksi kotivakuutukseen sisältyvä vastuu- ja oikeusturvavakuutus ei kata työelämän riitoja tai rikosasioita. Näiden vahinkoilmoitusten määrä on ollut kasvussa.

Oikeusturvavakuutuksen maksimikorvaus on 30 000 euroa ja vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen hoitokulukorvaus 15 338 euroa. Lisäksi vuoden 2020 alusta tuli korvaus pysyvistä haitasta, sen enimmäismäärä on 30 807 euroa. Ammatillisen vastuuvakuutuksen maksimikorvaus on 100 000 euroa.

Jäsenetuhintaan voit hankkia lisäksi Vahinkovakuutusyhtiö Kalevasta henkivakuutuksen. Sen saa myös pariturvana, jolloin vakuutat samalla sekä itsesi että puolisisi. Lue lisää osoitteesta Kalevavakuutus.fi

Vakuutustiedot löydät SPJL mobiilista

Liiton oma sovellus SPJL mobiili pitää sisällään kaiken tarvittavan, myös tiedot vakuutuksista. SPJL mobiili toimiikin vakuutus-korttinas myös matkoilla. Jos kuitenkin haluat virallisen vakuutustodistuksen matkalle mukaan, voit tilata sen kirjautumalla pankkitunnuksillasi Ifin Omille sivuille osoitteesta www.if.fi/spjl.

Vastuu- ja oikeusturvavakuutus

- Jäsenetu SPJL:n jäsenille, jotka ovat työ- tai virkasuhteessa.
- Vastuuvakuutuksessa korvauksen enimmäismäärä henkilö- ja esinevahingoissa 100 000 euroa, omavastuu 100 euroa vahinkotapahtumaa kohti.
- Oikeusturvavakuutuksessa enimmäiskorvausmäärä 30 000 euroa, omavastuu 10 % vahingon määrästä.
- Korvaa myös virka-autolle tapahtuneen vahingon.
- Voimassa Suomessa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

- Jäsenetu SPJL:n jäsenille
- Ilman omavastuuta
- Hoitokulukorvaus 15 338 € / tapaturma, kuolemantapauksessa kertakorvaus 12 637 €.
- Korvaus pysyvästä haitasta enintään 30 807 €.

Matkustajavakuutus

- Jäsenetu SPJL:n jäsenille
- Voimassa enintään 45 päivän koti- tai ulkomaanmatkoilla.
- Vakuutetun vanhempansa mukana matkustavat alle 20-vuotiaat lapset sisältyvät vakuutukseen.

Primus-henkivakuutus

- Lisäturva SPJL:n jäsenille, alennus 60 %
- Vakuutuksen saat myös pariturvana
- Lisätuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa.

Lapsen Primus-tapaturmavakuutus

- Lisäturva SPJL:n jäsenille
- Voimassa aina ja kaikkialla ilman omavastuuta
- Kattaa myös kilpaurheilun 18-vuotiaaksi asti
- Lisätuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa.

Aikuisen Primus-tapaturmavakuutukset

– alennus jopa 50 %:

- Lisäturva SPJL:n jäsenille
- Kattaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut 40 000 euroon asti
- Tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta korvaus 80 000 €
- Tapaturmaisen kuoleman varalta 25 000 €
- Tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta (päiväraha) 18 €/pvä
- Lisätuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa. ●

Peruspuntti ei maistu miltään!

TEKSTI

Nina Juurakko-Vesikko

KUVAT

Jarkko Jaakola

Torniolaiselle rikosylikonstaapeli Johanna Rantoselle, 39, hänen harrastuksissaan jääkiekon, amerikkalaisen jalkapallon, jalkapallon kuin crossfitin parissa ei ole mitään ihmeellistä. Rantosta alkaa kuitenkin naurattaa, kun hän muistelee tilanteita, joissa hänen olisi pitänyt mennä jonkun häihin kesähepeneissä tai mekko päällä. Mustelmilla olevilla käsillään Rantonen olisi näyttänyt kuin hakatulta.

Johanna Rantonen aloitti crossfitin parissa Torniossa vuonna 2018, kun paikkakunnalla aloitti Oxugen-pienvalmennusryhmä.

– Treenasimme aluksi salilla muiden seassa, mutta aina välillä joku kävi pöllimässä treeniin tarvittavan laitteen, ja kun sitä kesti aikansa, avattiin erillinen Crossfit Meri-Lappi -sali. Kävin ensimmäisen valmentajakurssini vuonna 2020 ja sen myötä minua pyydettiin apuvalmentajaksi salille. Olen poliisissa päivätoisissa, joten käyn treenaamassa ja valmentamassa iltaisin ja viikonloppuisin. Treenejä tulee 3–5 viikossa ja valmennuksia 1–2 kertaa viikossa, välillä useammin.

Rantonen pohtii, kuinka palkitsevaa on nähdä, kun ihminen ylittää itsensä. Joku ei ole vuosikausiin hypännyt, ja treenaaminen alkaa painokiekon päälle hyppäämisestä. Lopulta henkilö jaksaa ja uskaltaa hypätä boksin päälle. Toinen riemuitsee, kun saa vedettyä yhden leuan. Kaikki harjoitteet ovat skaalattavissa henkilön kuntotasoon nähden eikä esimerkiksi pyörätuoli tai käden tai jalan amputointi ole este treenaamiselle. Este voi olla vain korvien välissä.

Crossfit on Rantososen päälaji tällä hetkellä. Siinä on tavoitteena kehittää tasaisesti eri fyysisiä ominaisuuksia lihasvoima-, kestävyys-, nopeus- ja notkeusharjoitteilla.

– Minua kiehtoo lajin monipuolisuus. Aina on jotakin uutta, mitä voi oppia. En ole koskaan valmis. Se on kokonaisvaltainen urheilumuoto, joka parantaa ihmisen perusolemusta. Liikkeet voivat näyttää hurjalta, mutta ne tuovat arkipäivän toimintoihin voimaa. Laji ei katso ikää, kuntotasoa, kokoa tai liikuntarajoitteita vaan se sopii kaikille, hän jatkaa.

Rantonen on osallistunut erilaisiin matalan kynnyksen kilpailuihin, esimerkiksi Linna Mastersien kuntosarjaan pari

↑ Johanna Rantonen aloitti crossfit-treenit vuonna 2018.

kertaa, siinä hän tuli viime vuonna kolmanneksi. Myös Itä-kairan Pätsi on tullut tutuksi, ja korona-aika on tuonut uuden ilmiön, online-kilpailut, joissa joku tuomaroj ja osallistujat syöttävät tuloksensa verkkoon.

Rantonen on haastanut itseään myös lajin ”MM-kilpailujen alkukarsinnoissa” Crossfit Openissa.

– Tavallinen puntti ei ole maistunut enää miltään tähän lajiin tutustumisen myötä, hän naurahtaa.

Jenkkifutis ja mekkotyylit eivät sovi yhteen

Aiemmin Rantonen pelasi amerikkalaista jalkapalloa parisen vuotta Oulussa.

– Lajissa korostuvat fyysisuus ja peliäly. Pitää tietää, mistä aukosta mennään ja mihin se aukko tehdään. Laji vaatii räjähtävää voimaa. Jääkiekko on vähän samantapaista, siinä on noin 30 sekunnin työskentelyaika, sitten huilataan, ja taas

99 Crossfit ei katso ikää, kuntotasoa, kokoa tai liikuntarajoitteita.

mennään. Lajin fyysisyyteen kuuluu myös se, että paikat ovat välillä aika rujan näköisillä mustelmilla. En ole mekkoihmisiä, niin se ei haittaa, hän toteaa.

Loukkaantumisilta Rantonen ei kuitenkaan lajissa välttynyt. Ensimmäisenä kesänä pelatessaan jenkkifutista hän katkaisi kätensä.

– Harjoittelimme taklaamista ja toinen käteni jäi toisen pelaajan säärrien väliin ja tulin omalla painollani hänen jalkojensa päälle. Toisena kesänä polvesta meni eturistiside. Polven hajoaminen ei ollut kontaktitilanne, juoksin nurmella ja jotenkin se vain meni ympäri. Nurmi ja minä emme sovi yhteen, Rantonen sanoo. Näin kävi myös vuotta myöhemmin jalkapallossa, kun hän pelasi poliisien jalkapallokisoissa Kemissä.

– Minä vain juoksen kovempaa kuin polvet ymmärtävät mennä.

Rantonen joutui jättämään jenkkifutiksen muuttaessaan Kemiin, sillä paikkakunnalla ei ollut mahdollista treenata lajia. Hän ehti kuitenkin saada hyvän käsityksen lajista pelaatessaan sitä SM-sarjassa. Rantonen pääsi kerran myös maajoukkueille ja pelaamaan Ruotsia vastaan.

– Peli oli historian ensimmäinen naisten amerikkalaisen jalkapallon maottelu Ruotsia vastaan Helsingissä. Voitimme ottelun 64-0.

Lätkää Kärpissä

Jääkiekkoon Rantosella heräsi kipinä jo ala-asteella. Tytöille ei ollut omaa joukkuetta eikä Rantosta huolitettu poikien tree-neihin, joten hän pelasi sitä iltaisin poikien kanssa treenien ulkopuolella.

– Kun muutin 15-vuotiaana Ouluun, pääsin pelaamaan tyttöjen joukkueeseen Kärppiin. Pelasin siellä 20-vuotiaaksi asti.

Viimeisellä kaudella Rantosen joukkue voitti SM-hopeaa. Sen jälkeen hän siirtyi Tampereelle poliisikouluun opiskelemaan. Poliisikouluajanakin hän pelasi jääkiekkoa poliisien joukkueessa ja myöhemmin Torniossa höntsäjoukkueessa. Kun Rantonen loukkasi olkapäänsä jääkiekossa ja pian sen jälkeen alkoi odottaa esikoistaan, laji jäi.

Rantonen ei koe kohdanneensa ihmeempiä ennakkoluuloja harrastuksiinsa liittyen. Hän on aina urheillut niiden lajien parissa, joista tykkää.

– Jos en urheilisi, masentuisin. Jollakin lailla liikunta on kuulunut minulle aina. Raskaana ollessanikin kävin salilla ja kävelemässä, olin kuin trimmattu lihapulla, hän naurahtaa.

Crossfit on myös terapiaa

Tällä hetkellä Rantonen asuu Torniossa ja työskentelee Kemin poliisiasemalla rikosylikonstaapelina pitkäkestoisen ryhmän

↑ **Johanna Rantonen palautuu työstä crossfit-salilla, jossa hiki virtaa, eikä työasioista puhuta.**

ryhmänjohtajana. Hän on erikoistunut lapsirikosten tutkintaan. Rantosen tehtäviin kuuluu myös ryhmälle tulevien rikosilmoitusten esikäsittely.

– Crossfit on äärimmäisen hyvä palautumiseen, voin kai-kin tavoin paremmin sen myötä. En voi ajatella ollenkaan työasioita. Hiki tulee joka kerta, eikä tarvitse kuivalla puse-rolla lähteä treenistä. EMDR-silmäliiketerapian on todettu auttavan töissä näkemien ja kokemien asioiden käsittelyssä. Koen, että myös crossfitissä olevilla treeneillä, kuten kahva-kuulatreenillä on samantapaista vaikutusta. Itse terapiaa en ole kokeillut, mutta olen kuullut sen vaikutuksista.

– Crossfit on minulle tärkeää siksikin, että siinä porukassa olen vain Jossu. En tiedä, tietävätkö he edes, että olen poliisi. Ei heitä kiinnosta, mitä teen työkseni. Poliisiporukoissa aina jossakin kohtaa sivutaan työasioita, mutta tuolla puhutaan kaikesta muusta. Olen siellä tavallinen pulliainen, kun ei ole työn tuomaa roolia tai taakkaa.

Rantonen muistelee sanoneensa äidilleen jo lapsena, että hän pelaa vielä jääkiekkoa ja hänestä tulee poliisi. Molemmat asiat ovat toteutuneet. Mitä seuraavaksi?

– Ei minulla ole kiirettä uusien lajien pariin. Ei minusta kuitenkaan golfkentälle ole, se on liian hidasta, hän naurahtaa. 🟡

MARKO RIKALAINEN
pääluottamusmies, poliisihallinto

ALICE UTRAINEN
pääluottamusmies, oikeusministeriö

Poliisilaitos on hyväksynyt vuosilomani ajankohdan, mutta nyt työnantajani ilmoitti, etten voikaan pitää kesälomaani suunnitellulla tavalla. Voiko työnantaja yksipuolisesti vain peruuttaa jo vahvistetun lomani?

MR Viraston (poliisilaitoksen) on annettava pääsääntöisesti vuosilomaa 20 päivää lomakaudella (1.6.–30.9.), josta vähintään 10 päivää yhdenjaksoisena aikana. Vuosiloma annetaan viraston määräämänä ajankohtana, mutta siitä voidaan viraston ja virkamiehen tai työntekijän kanssa sopia.

Vuosilomien vahvistaminen sitoo virastoa, mutta virastolla on tietyissä tilanteissa mahdollisuus siirtää tai keskeyttää virkamiehen tai työntekijän loma. Virasto on velvollinen korvaamaan vahingot, jotka aiheutuvat vahvistetun vuosiloman siirtämisestä.

Valtion virka- ja työehtosopimuksen (vuosilomasopimuksen) 10 §:n 4. momentissa todetaan, että vahvistetusta lomasuunnitelmasta voidaan poiketa viraston ja virkamiehen tai työntekijän välisellä sopimuksella. Mutta saman pykälän 5. momentissa on virastolle luotu mahdollisuus siirtää tai keskeyttää vuosiloma silloin, kun siirtäminen tai keskeyttäminen on julkisen vallan käyttöön liittyvistä painavista syistä tarpeen taikka välttämätöntä julkisyhteisön laissa säädettyjen terveyden tai turvallisuuden liittyvien tehtävien hoitamiseksi.

Vuosiloman siirtämisestä on ilmoitettava viimeistään kahden viikkoa ennen loman alkamista. Virkamiehelle tulee varata mahdollisuus esittää mielipiteensä loman siirtämis- tai kes-

keyttämistapauksissa. Jos siis vahvistetun vuosiloman ajankohtaa lähdetään viraston toimesta siirtämään, on siihen oltava vuosilomasopimuksen edellyttämät painavat perusteet.

On myös syytä huomioida, että vuosilomasopimuksen soveltamisohjeessa on virastolle luotu velvollisuus suorittaa virkamiehelle korvausta, jos vahvistetun vuosiloman siirtämisestä tai keskeyttämisestä aiheutuu virkamiehelle vahinkoa. Esimerkkeinä on mainittu matkalippujen peruttamisesta syntyneet kulut tai loma-ajaksi vuokratun loma-asunnon vuokratulot.

En ole tyytyväinen ratkaisuun, joka vaativuustasoni arviointiin liittyen tehtiin tavoite- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Miten minun tulee toimia, jotta saisin tähän muutoksen?

MR Poliisin palkkausjärjestelmä sisältää paljon arviointia. Tämän takia syntyykin helposti tilanteita, joissa arvioinnin kohteena oleva ja palkkauksesta päättävä virkamies ovat eri mieltä joko tehtävien vaativuudesta, henkilökohtaisen työsuorituksen tasosta, olosuhdeosasta tai kokemusosasta. Päätökset tulevat voimaan työnantajan edustajan ratkaisun mukaisesti, ja mikäli siihen haluaa muutosta, on käynnistettävä poliisin palkkausjärjestelmän mukainen erimielisyysmenettely.

” Vuosilomien vahvistaminen sitoo virastoa, mutta virastolla on tietyissä tilanteissa mahdollisuus siirtää tai keskeyttää virkamiehen tai työntekijän loma.

Vaativuustason arviointia koskevan muutosvaatimuksen voi viedä erimielisyysmenettelyyn. Muutosvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja sitä varten on Kameleonissa oma kaavakeensakin (H26). Vaatimus on syytä perustella ja liittää siihen vahvistettu oma henkilökohtainen toimenkuva.

Vaatimuksessa on hyvä verrata kyseisen vaativuustason sopimustekstejä omaan toimenkuvaansa. Vaatimuksen tekemisessä ja perustelujen esille tuomisessa sekä tulevassa erimielisyysneuvottelussa sinulla on SPJL:n jäsenenä mahdollisuus tukeutua työpaikallasi olevan luottamusmiehesi asiantuntemukseen ja apuun.

Erimielisyydet käsitellään ensimmäisessä vaiheessa asianomaisen virkamiehen ja hänen esimiehensä sekä päätöksen tehneen esimiehen ja tarvittaessa luottamusmiehen välisissä neuvotteluissa. Tämän neuvottelun jälkeen asian voi saattaa oman viraston palkkatyöryhmän käsittelyyn ja lopuksi vielä poliisin ylijohdon palkkatyöryhmän käsittelyyn. Jokainen käsittelyn vaihe vaatii aina erillisen muutosvaatimuksen tekemistä.

Jos asia jää palkkausjärjestelmän mukaisessa menettelyssä edelleen erimieliseksi on mahdollista jatkaa neuvottelamista valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksen mukaisessa neuvottelumenettelyssä, joka käytännössä tarkoittaa ensin liiton ja Poliisihallituksen välistä paikallisneuvottelua ja lopuksi työtuomioistuinkäsittelyä.

Minulta perittiin takaisin liikaa maksettuja palkkoja. Voiko näin tosiaan käydä?

AU Kyllä näin voi ikävä kyllä tapahtua. Siksi onkin todella tärkeää, että jokainen virkamies tarkistaa palkanauhansa ja tarkistaa, että palkka on maksettu oikein. Kesälomarahat maksettiin 15.6., joten tarkkana kannattaa olla myös normaalista poikkeavan palkanauhan kanssa. Työntantajalla on oikeus periä takaisin liikaa maksettua palkkaa.

Virkamiehelle, jolle on maksettu liian vähän palkkaa, on samalla tavalla oikeutettu saamaan puuttuvan palkkansa takautuvasti. Tarkista siksi aina varsinkin palkkasi ja veroprosenttisi, jotta ikäviltä yllätyksiltä vältytään.

Tarkista myös, että palkastasi on peritty oikein ay-maksut, jotta jäsenyytesi SPJL:ään pysyy voimassa, eikä oikeutesi ansiosidonnaiseen päivärahaan katkea. Jos jäsenmaksuissa on epäselvyyksiä, olethan yhteydessä liiton jäsenrekisterisihteeri

Anne Rakkaan, anne.rakka@spjl.fi

Vapaaehtoisilma-alukset

poliisiin apuna

TEKSTI

Arto Kupiainen

KUVAT

Suomen Lentopelastusseura ja
Taisto Niukkanen

Lentopelastusseuralla on yhden puhelinsoiton päässä saatavilla suuri määrä koulutettuja vapaaehtoisia sekä toimiva hälytys- ja johtojärjestelmä koko valtakunnan alueella. Tuki on viranomaisille maksutonta.

Suomen Lentopelastusseura ry (SLPS) on yksi Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) kolmesta koordinaatiojärjestöstä ja vastaa sen kaikista ilmatoiminnoista. Koordinaatiojärjestöjen toiminnot ovat kuitenkin erillisiä; SLPS:llä on oma hälytysjärjestelmänsä ja yksi valtakunnallinen päivystysnumero. Tilajalta ei peritä maksuja ilma-alusten käytöstä.

Viranomaisten resurssit ovat usein rajalliset, joten Suomessa on perinteisesti lisätty yhteiskunnan suorituskykyä hyvin hoidetulla yhteistoiminnalla. Lisäksi Suomi on vapaaehtoistoiminnan luvattu maa, joten on hienoa, että auttaminen vapaaehtoistoiminnalla mahdollistetaan poliisilaissa ja erilaisissa sopimuksissa. Näitä ovat Poliisihallituksen ja Vapepan koordinaatiojärjestöjen välinen etsintäsopimus sekä Poliisihallituksen ja SLPS:n kahdenvälinen, muut tehtävät mahdollistava lisäsopimus.

Poliisi onkin voinut jo vuosikymmeniä käyttää apunaan vapaaehtoisilma-aluksia miehistöineen. Aluksi toimintaa koordinoi Lentopelastuskeskus, mutta sen keskittyttyä vain ilmailun etsintä- ja pelastuspalveluun toiminto siirtyi Suomen Ilmailuliitolle, josta se irrotettiin tehtävää varten perustetulle Lentopelastusseuralle vuonna 2006. SLPS:n päätehtäväksi muotoutuivat erilaiset et-

← Lentopelastusseuran päärahoittajina ovat toimineet sisäministeriön pelastusosasto sekä veikkausvarat. Jälkimmäisen osalta on käynnissä uudelleenjärjestely.

→ Suomen Lentopelastusseuran toiminta jakautuu hallintoon, koulutukseen ja valmiuteen. Valmiuspuolestaan jakautuu harjoituksiin, tilannekeskustointeihin ja operatiiviseen lento-toimintaan.

sintälennot, lisäksi henkilöstöä koulutettiin erilaisiin valvontalentoihin.

Valtaosa operatiivisista tehtävistä on etsintälentoja

SLPS toimii Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) ti-loissa. SLPS:n toimihenkilöiden toimistot sekä tilannekeskus

sijaitsevat Helsingin Pasilassa. SLPS:n organisaatio koostuu jäsenyhdistyksistä, joita ovat halukkaat lento- ja ilmailukerhot sekä UAS- (miehittämätön ilmailu) ja MOVA (moottoridit liitimet) -toimijoiden yhdistykset. Jäsenyhdistykset ja niiden yksityiset jäsenet omistavat pelastustoiminnassa käytettävät ilma-alukset. Tällä hetkellä seuran riveissä on noin 850 vapaaehtoista, joista hälytysryhmiin kuuluu noin 650.

SLPS:n tilannekeskustoimintoihin kuuluvat 24/7 päivystys, hälyttäminen sekä tehtävien koordinointi ja johtaminen.

Operatiiviset lentotehtävät jaetaan etsintä- ja valvontalentoihin. Noin kolme neljäsosaa tehtävistä on etsintöjä ja loput erilaisia valvontalentoja, joihin katsotaan kuuluvaksi muun muassa maastopaloihin liittyvät sammutusjohtolennot.

Yleis- tai tilannejohtaja voi pyytää SLPS:n päivystysnumeraa tukeeseen vapaaehtoisilma-aluksia. Valmiuspäivystäjät tukee ilmailuun liittyvissä asioissa. Käytännössä tilaaja pyytää lentosuoritusta määrittelemillään alueilla ja saa valmiuspäivystäjältä puhelimitse tiedon mahdollisista kohteista. Halutessaan hän voi keskustella LEKO-miehistön kanssa Virvellä. UAS- ja MOVA-toimijat tulevat paikan päälle ilmoittautumaan.

LEKO-hälytysryhmät käyttävät nelipaikkaisia, ylätasoisia lentokoneita, UAS-hälytysryhmillä puolestaan on harrastajatasoisia miehittämättömiä ilma-aluksia, kuten DJI Mavic, Phantom tai Inspire. MOVA-hälytysryhmään kuuluu useimmiten vain MOVA-lentopelastaja itse, ja hän käyttää omaa laitettaan eli siipeä ja moottoria joko jaloilta startaten tai käyttäen "trikeä" eli kolmipyöräistä alustaa.

Harjoituksissakin poliisi toimii tilannejohtajana

Valmiussektori vastaa myös harjoituksista, joita ovat suuremmat valmiusalueharjoitukset sekä pienemmät hälytysryhmäharjoitukset. Valmiusalueharjoitukset ovat yhteistoimintaharjoituksia, joihin pyritään saamaan mukaan sekä viranomaiset että muut Vapepan toimijat. Osa harjoituksista järjeste-

Näytössä vilkkuu sinivalkoinen kuva: Scapp-hälytys

Leena Lentopelastajalta läikähti pari pisaraa kahvia pöydälle. Puhelin oli yhtäkkiä innostunut hälyttämään erikoisella äänellä ja täysillä. Näytössä vilkkui sinivalkoinen kuva. *Scapp-hälytys*, Leenan päässä välähti. Hän tökkäsi näyttöä, luki lyhyen viestin, *etsintähälytys*. Näytön alareunassa oli kaksi painiketta, vihreä OK ja punainen NOK. Leena empi hetken ja painoi vihreää OK-painiketta. Antaapa katsoa mitä tuleman pitää...

Leenan kännykkä vingahti uudelleen. Valintaviesti! Leenan sydän vähän sykähti: ensimmäinen "kova keikka"! Tehtävänjohtajan rooli etsintäkoneessa on vaativa, nyt koulutuksessa saadut taidot punnittaisiin. Leena hypäsi autoon ja suuntasi lentokentälle samalla, kun Pasilassa Lentopelastusseuran (SLPS) valmiuspäivystäjä keskittyi etsintäalueiden suunnitteluun.

Kentälle saavuttuaan Leena otti kaapista "Sampan", SLPS:n tarjoaman Samsung Active2 -tablettitietokoneen sekä Virve-radion. Molempiin virrat päälle ja nopea tarkastus, hyvältä näyttivät. Leena kirjautui Sampan Mapitare-sovellukseen ja tarkasti viimeiset tarkennukset tehtävää. Samalla meni ilmoitus valmistelun aloittamisesta, ja sovelluksessa näkyivätkin jo valmiuspäivystäjän jakamat etsintäalueet.

Näytti siltä, että mukaan olivat tulossa myös UAS-ryhmä ja MOVA-lentopelastaja, kaikille oli suunniteltu omat alueensa. Leena jutteli tehtävästä hetken lentäjän kanssa, minkä jälkeen lentäjä ryhtyi valmistelemaan konetta ja lentoa. Leena puolestaan ryhtyi piirtämään yhdensuuntaismenettelmää Mapitare-sovelluksen karttanäyttöön. Lentoetsijöiden saavuttua paikalle olikin aika siirtyä koneelle ja lähteä kohti etsintäaluetta.

Ylikonstaapeli Ilpo Liuska: Yhteistoiminta Lentopelastusseuran kanssa on poliisille hyödyllistä

Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen ylikonstaapeli **Ilpo Liuskalle** Lentopelastusseuran toiminta tuli tutuksi Hyvinkäällä, kun seuran hälytysryhmä esitteli tehtäviään poliisille. Liuska oli mukana harjoituslennoilla tilannejohtajana ja lentoetsijänä. Sittemmin Liuska on itsekin toiminut harjoitussuunnittelijana ja -johtajana Lentopelastusseuran koulutuksessa.

Liuska kiittelee, että yhteistoiminta Lentopelastusseuran kanssa on ollut aina ammattimaista ja poliisille hyödyllistä.

– Ilmailu ja lentoetsintä eivät ylipäätään ole kovin tuttua poliisille, mutta seuran

kanssa olemme päässeet tekemään sitä ihan aitiopaikalta. Harjoituksissa olemme myös huomanneet, että lentoetsinnöistä voi olla apua liikennevalvonnassakin, valvonta- ja hälytyssektorilla työskentelevä Liuska kertoo.

Dronet eli miehittämättömät ilma-alukset ovat Liuskan mukaan tulleet vauhdilla osaksi poliisin jokapäiväisiä työkaluja. Dronet ovat etenkin lähietäisyyksissä erinomainen apuväline, erityisesti lämpökameralla varustettuina.

– Miehittämättömien ilma-alusten käyttöönotto on varmaankin vähentänyt poliisin tarvetta Lentopelastusseuran käyttöön,

mutta dronen toimintasäde ja lentoaika kerrallaan ovat kuitenkin rajoitettuja. Toisaalta dronen käyttäminen ei sulje pois muiden ilma-alusten käyttöä, ja useamman laitteen käyttö tehostaa etsintää.

Lentokoneen etuna Liuska pitää laajaa etsintäaluetta ja pitkää toiminta-aikaa sekä mahdollisuutta ottaa tarvittaessa poliisi mukaan lennolle. Tästä on erityisesti hyötyä valvontatehtävissä.

– Muistelen lämmöllä ”mission commanderin” eli tehtävänjohtajan roolia lentäjän vieressä.

tään yhteistyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ilma-
puolustuspiirin kanssa. Harjoitustehtävissä johtosuhteet
menevät todellisuuden mukaisesti eli poliisin tilannejohtaja
johtaa ja vapaaehtoiset tukevat tehtävää omalla toiminnallaan.

Hälytysryhmäharjoituksissa ryhmät harjoittelevat itseksien
tai lähellä olevien muiden hälytysryhmien kanssa. Samaa
piikkiin menevät ulkopuolisten, esimerkiksi poliisin jär-

jestämien harjoitusten osallistuminen yhdellä tai useammalla
lentosuorituksella. ◉

*Lisätietoja: lentopelastus.fi, Facebookista ja Twitteristä,
#SARSLPS, lisäksi lyhyt esittelyvideo löytyy Youtubesta
nimellä ”Apua ilmasta”. Lentopelastusseuran päivystys-
numero on 020 728 9500.*

← Lentopelastusseuran toimintaan kouluttaudutaan monimuoto-opiskelulla, jonka koulutusohjelmien läpäisystä saa virallisia opintopisteitä. Läpäisty koulutus johtaa määrälliseen kelpoisuuteen, joka uusitaan ylläpitävällä koulutuksella.

Poliisin Tuen uusi puheenjohtaja on Seppo Ijäs

TOIMITTANUT

Rebecca
Kangasmaa

Poliisin Tuki ry:n uudeksi puheenjohtajaksi on valittu **Seppo Ijäs** Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta. Poliisin Tuen taustayhdistyksiä ovat Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL, Suomen Nimismiesyhdistys ja Poliisilakimiehet. Poliisihallitus ei ole enää toiminnassa mukana eikä sillä ole edustusta Poliisin Tuessa.

Seppo Ijäs, olet vastikään aloittanut Poliisin Tuen puheenjohtajana. Kertoisitko taustastasi?

Olen vanhempi konstaapeli Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen valvonta- ja hälytystoiminnan sektorilta ja toiminut poliisina lähes 20 vuotta. Tänä aikana poliisiyhteistöstä on tullut minulle erittäin tärkeä ja rakas. Minulla on iso sydän ja haluan auttaa, se on myös suurin syy sille, miksi lähdin aikanaan poliisikouluun ja nyt Poliisin Tuki ry:n puheenjohtajaksi.

Toimit myös luottamusmiehenä.

Miten kiinnostuit luottamusmiehen tehtävästä?

Olen toiminut luottamusmiehenä yli 10 vuotta ja nähnyt poliisin hallintorakenneuudistukset ja monet muut poliisin koke-

mat muutokset ja uudistukset. Samalla tavoin kuin haku poliisikouluun, luottamusmieheksi pyrkiminen kumpusi halusta auttaa. Koen myös onnistuneeni siinä. Olen oppinut, että kaikkia erimielisyyksiä ei voi ratkaista. Edeltäjäni **Markku Vuorio** sanoi, että ”kymmenestä kerrasta yhdeksän häviät, mutta voita se oikea.”

Miten haluaisit kehittää Poliisin Tukea omalla puheenjohtajakaudellasi?

Suurin tehtävä juuri nyt on tehdä Poliisin Tuki tunnetuksi ja tehdä laajalle yleisölle selväksi, miksi yhdistys on olemassa. Tätä työtä tehdään parhaillaan. Yhdistyksestä ei tiedetä tarpeeksi ja olemme jääneet hieman kaukaisiksi, sillä luotimme siihen, että saamme lahjoituksia ja varoja poliiseilta.

Katse täytyy kääntää nyt yksityiselle sektorille. Luottamus poliisiin on äärettömän korkea ja mielestäni se on tässä toiminnassa kulmakivi, johon voimme nojata. Kaikki tietävät, että Suomen poliisi on lahjomaton, rehellinen ja hyvä, mikä on erittäin kova mandaatti. Ihmiset tietävät, että tämä on tärkeää. Luotan siihen, että tieto kyllä puhuu puolestaan, kun mietitään, miksi Poliisin Tuki ry ansaitsee tukea.

Käynnissä on myös suurehko sääntöuudistus, nyt kun Poliisihallitus ei ole enää toiminnassa mukana.

Miten koet, että virkatehtävissä loukkaantuneet tai mielenterveyden päälle käyviä tilanteita kohdanneet poliisit saavat apua, toimiiko järjestelmä?

Koen, että jos jotakin vakavaa tapahtuu, järjestelmän reaktio on edelleen jokseenkin kankea ja hidas, rahallisesti. Poliisi kohtaa entistä enemmän väkivaltaa. Jos joudut sairaalaan ja

” Me käymme kovissa tilanteissa ja selviämme niistä yhdessä. Kaveria ei jätetä.

KULJETUSRIKOLLISUUS KUKOISTAA

Pimeä palkanmaksu, väärennetyt tuntilistat

Yrittäjä/kuljettajien laittomat työajat, YEL-maksu ei vastaa eläketarvetta

Kuljettajien pitkät vuorokaudet ilman taukoja, vuorokausi- ja viikkoleporikokset

Läpituunti palkka alle TES, ilman lisä, lomaa / pakotettu kevytyrittäjyys

Päivärahoilla ja kulukorvauksilla keinotullaan, vältetään veroja ja sos.vakuutuksia

Ei lain /TES:n vaatimaa työaika-suunnitelmaa, ei työaikalirjanpitoa, ei hälytyslisää, ei palkkaa odotusajalta

Kuljetusrikollisuuden kukoistaminen on viimeinkin pantava kuriin!

Varhaisia muistoja oli 1950-luvun alussa, kun Kaipolaa rakennettiin, hiekkaa, halkoja ja pöllejä ajettiin. Isän 18 tunnin työllä elettiin köyhyydessä, taksat olivat pienet eikä autoilijan etua kukaan valvonut. Liikenne oli turvatonta, liikenneluvat säädeltyjä ja lahjonta kukoisti. Ostajat valitsivat suosikkinsa. Korruption alkuaikojaa elettiin?

2020-luvulla monet asiat ovat raskaan maantiekuljetuksen osalta lähes samassa tilassa kuin Kaipolan projektin aikoina. Tilaa vastuu laki ei sido asiakkaita, vaikka ajotoimistossa on tarkka valvontatieto. Lastenlapseni ansaitsevat parempaa, mikä heidän uravalintansa onkaan.

Raskaan maantieliikenteen valvonta onnistuu parhaiten, kun tilaajavastuulakia valvotaan asiakkaiden terminaaleilla, lähettämössä ja ajotoimistoissa. Asiakas vastaa ostamastaan, valvonta vain puuttuu!

sinulla on perhe, aika on kortilla, kun elannon hankita pysähtyy. Poliisin Tuki ry on todella nopea järjestelmä ja menee vain muutamia päiviä saada apua sitä tarvitsevalle.

Jos joku loukkaantuu tai menehtyy, niin joko hän tai hänen työtoverinsa voivat lähettää Poliisin Tuki ry:n verkkosivuilta löytyvän hakemuksen meille, ja me käsittelemme tuon hakemuksen yhdistyksen hallituksessa todella pian.

Kun jotain tällaista tapahtuu, olemme jo tietoisia tapahtuneesta ja varautuneet käsittelemään mahdollisen hakemuksen nopeasti. Apua saadaan noin kahdessa pankkipäivässä. Poliisien työyhteisö on äärettömän tiivis, eikä samanlaista löydy melkein mistään. Me käymme kovissa tilanteissa ja selviämme niistä yhdessä. Kaveria ei jätetä.

Miten ammatin vaarallisuus on näyttänyt sinulle omassa työssäsi?

Minua on toki osoitettu aseella, vaaroja on ollut ja olen nähnyt paljon. Olenkin mukana poliisien post-traumatyöpajassa, joka on ollut olemassa kymmenen vuotta ja itse olen saanut olla mukana muutamia vuosia.

Työpaja on loistava kokonaisuus poliiseille, ja työskentelyä on noin kaksi viikkoa vuodessa, tosin enemmänkin saisi olla. Sinne hakeutuu poliiseja, jotka kuormittuvat töissä jonkin tilanteen kautta, kuten lapsirikostutkinnasta, joka on todella kuormittavaa. Me autamme käsittelemään kokemuksia. Käytössä ovat Suomen parhaat terapeutit, asiantuntijat ja vertaistukea.

Koen, että hyöty on merkittävä: olen itsekin osallistunut työpajatoimintaan aiemmin ja koin saaneeni apua. Parasta on nähdä muutos niissä ihmisissä, jotka tulevat paikalle. Se vain vahvistaa omaa motivaatiotani työskennellä ja auttaa.

Mitä haluaisit sanoa P&O:n lukijoille?

Hyvää kesää ja ansaittua lomaa! Pitäkää huolta omasta hyvinvoinnistanne ja muistakaa vilkaista siihen viereenkin, onko työkaverilla kaikki kunnossa ja kuinka hän jaksaa. ☺

Poliisin Tuella on lahjoituksille rahankeräyslupa RA/2021/425, Osuuspankki: FI 57 8000 1900 0691 06.

Keräys on koko ajan käynnissä ja varallisuuden tarve lisääntyy samalla kun Suomi muuttuu ja poliisi kohtaa vakavaa väkivaltaa yhä enemmän.

Yhteispelissä mukana, Luotettavuutta 7/24/365

Asiakaspalvelu on kaikille tärkeää

Antiokia Oy esittää vakuudeksi osaamisestaan yli 11 vuoden aikana ympäri vuorokauden toimineen useita asiakkaita palvelevan 50-75 paikan suorajakelumallin Suur-Helsingin alueella, myös muu Etelä-Suomi.

Jokaisen toiminnassa on joskus suuria vaihteluja

Antiokia Oy esittää palvelukykyensä joustaneen viimeisen 12 kuukauden aikana jopa päivittäin 8-25 auton kapasiteetilla ilman viiveitä vain omia autoja ja vuokrakuljettajia käyttäen, aina laillisesti!

Kustannukset ovat tärkeitä vaikka vähäisiä

Antiokia Oy voi näyttää viimeisen 12 kuukauden päivittäiset raportit, joissa asiakaslaskutus- ja kustannusseuranta on esitetty jokaisen auton ja työtunnin osalta työvuoron jälkeen seuraavana päivänä laskutusperusteeksi. Näin on toimittu aina.

Jos laillisuus on vaatimuksenne kuljetuksissa

ja asiakas haluaa kuljetusyhtiön toimivan lakien, työaika- ja ajoaikasäädösten ja voimassa olevan yleissitovan TES:n mukaan, niin Antiokia Oy esittää virheettömät tilaajavastuulain mukaiset asiakirjat, 40 liikennelupaa ja aina ajantasaisen kirjanpidon.

Jos arvostatte kuljetusliikettä

ja toivotte sen toimivan puolestanne ja kanssanne laillisesti ja luotettavasti ympäri vuorokauden, niin Antiokia Oy on pelikaverinne aina kun sääntöjä noudatetaan.

www.antiokia.fi

Suomalaispoliisit järjestivät pienkeräyksen Ukrainan poliisien hyväksi

Ukrainassa EU-operaatiossa aiemmin työskennelleet suomalaiset poliisit käynnistivät pienkeräyksen, sillä Ukrainan poliisilla on sodan keskellä kova pula erityisesti ensiaputarvikkeista. P&O:lle keräyksestä kertoi ylikonstaapeli Nina Pelkonen, yksi keräyksen vastuuhenkilöistä.

TOIMITTANUT

Rebecca Kangasmaa

KUVA

Istocphoto

Kohdistimme keräyksen suoraan Ukrainan poliisille; vastuuhenkilöt olivat komisario **Tuomo Korhonen**, rikoskomisario **Juha Lalli** ja minä, ylikonstaapeli **Nina Pelkonen**. Olemme WhatsApp-ryhmässä, jossa on Ukrainassa EU:n neuvoo antavassa operaatiossa työskenteleviä tai juuri sieltä tulleita poliiseja ja muita viranomaisia.

Kun sota Ukrainassa alkoi, mietimme mitä voisimme tehdä. Erilaisia apuryhmiä ja organisaatioita riittää ja niiden viidakossa menee helposti sekaisin. Olimme yhteydessä paikallisiin poliiseihin ja he osasivat kertoa millaista apua paikan päällä tarvitaan.

Yhdeksi suurimmista tarpeista osoittautuivat taktiset ensiaputarvikkeet, joita päätimme ostaa ja kuljettaa Harkovaan. Ukraina on valtavan iso maa ja jos keräyksen kautta saatu apu olisi levitetty eri laitoksille, olisi se rajoittunut yksittäispakkauksiin. Siksi kohdennus tehtiin suuren avuntarpeen alueille, joille voitiin vielä toimittaa apua. Harkovassa on kenttätoimisto ja kaupunki on yhä pystyssä.

Toimintamalliksi valitsimme pienkeräyksen muun muassa siitä syystä, että lupien hankkiminen oli nopeaa. Aikataulu oli kiireinen ja apua tarvittiin nopeasti. Keräys sujui hyvin. Pienkeräyksen raja on 10 000 euroa ja tarvittaessa voidaan avata toinen keräys.

Keräyksen tuotoilla ostimme tarvikkeita, kun olimme saaneet kartoituksen tehtyä ja tarjouksia firmoilta. Pelastuslaitokselta saimme arvioita tarvikkeiden hinta-laatusuhteesta. Itse emme ottaneet tästä rahaa, vaan päinvastoin olemme lahjoittaneet sitä.

Hankimme taktisia, ammattiensipuun tarkoitettuja välineitä. Ei auton peräluukusta löytyviä pikatarvikkeita, vaan poliisin erityisryhmien ja pelastusryhmien käyttämiä varusteita. Ne ovat kalliita, useita satoja euroja per pakkaus. Yhdeksi haasteeksi osoittautui firmoilta saatavissa olevien tarvikkeiden vähyys, koska kukaan ei ollut varautunut tällaiseen tilanteeseen.

Tavarat hankittiin muutaman hengen voimin ja sama ryhmä järjesti toimituksen. Rajalla meillä oli tuttuja vapaaehtoisia, joiden avulla apu kulkee luotettavasti. Meillä on kontakteja myös Harkovassa ja saimme kuvat luovutushetkestä. Riskejä oli toki olemassa, esimerkiksi maantierosvouksen uhka.

Ihmiset ovat suhtautuneet keräykseemme hyvin. Oma ammattikuntamme oli vastaanottavainen ja keräyksen luotettavuuden varmistamiseksi tehtyä työtä keuhuttiin. Ukrainan kollegamme reagoivat keräykseen todella positiivisesti ja kiitellen.

Poliisiorganisaatiossa ymmärretään evakuoinnin merkitys ja se, miten tällainen tilanne vaikuttaa katurikollisuuteen, ihmiskaupan valvontaan ja pakolaisien turvallisuuteen. Työmäärä on valtava. Armeijan lisäksi poliisi on kentällä jatkuvasti mukana, eikä rahoitusta saada samalla tavalla. Mariupolissa ja Harkovassa pommitus on ollut kovaa ja poliisi on joskus paikalla auttamassa jo ennen armeijaa.

Tulee muistaa, että poliisi on sielläkin ollut jo pitkään täysillä toiminnassa mukana. Ennen kuin sota-tila virallisesti julistetaan, poliisi on turvallisuuden etulinja. 🇺🇦

SURUVIESTI

Saini Ahorinta
s. 31.1.1939, Metsäpirtti
k. 25.4.2022, Salo

SURUVIESTI

Eino Vilhelmi Lakkinen
ylikonstaapeli
s. 18.11.1931, Tyrvää
k. 13.2.2022, Hämeenlinna

SURUVIESTI

Valto Peltola
s. 20.12.1933, Kajaani
k. 6.3.2022, Vantaa

Muistamiset-palstalla julkaistaan kuvia merkkipäivistä, eläköitymisestä, häistä, lapsen syntymästä tai kollegan poismenosta. Tapahtumasta saisi olla kulunut korkeintaan neljä kuukautta.

Poliisin Tuki Ry

Löydät meidät netistä osoitteesta

www.poliisintuki.fi

ASIANAJOTOIMISTO ADVOKATURA

AA Yrjö Tyni
puh. 040 758 1662

VT Johanna Tyni
puh. 044 540 9481

VT Seppo Väisänen
puh. 050 065 7871

Kirkkokatu 20 D 57
48810 KOTKA

www.advo.fi
info@advo.fi

Palvelemme Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Uudenmaan alueella arkipäivisin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Kuva: H.J.

© Riiva yr. Järharki & Tupu Vuorinen 2022

Ristikon ratkaisu löytyy osoitteesta Spil.fi/ristikonratkaisut

Spji Suomen Poliisijärjestöjen Liitto

Jonne Rinne
puheenjohtaja
p. 050 399 8795

Mika Nygård
järjestöpäällikkö
p. 09 8564 6714

Katja Almgren
visuaalisen viestinnän
asiantuntija
p. 09 8564 6719

Virpi Hallikainen
talousassistentti
p. 09 8564 6724

Sari Haukka
viestintäpäällikkö
p. 09 8564 6717

Tarja Heinonen
puheenjohtajan sihteeri
p. 09 8564 6713

Minna Huhta
koulutus- ja edun-
valvontasuunnittelija
p. 09 8564 6715

Rebecca Kangasmaa
tutkimus- ja viestintä-
assistentti
p. 040 356 2414

Auno Mäkinen
neuvottelupäällikkö
p. 09 8564 6718

Nappu Pelevina
erityisasiantuntija,
yhteiskunnallinen
vaikuttaminen
opintovapaalla

Anne Rakka
jäsenrekisterisihteeri
p. 09 8564 6710

Rita Ridanpää
lakimies
p. 09 8564 6721

Marko Rikalainen
pääluottamusmies/
poliisihallinto
p. 09 8564 6723

Jesper Thurin
lakimies
p. 09 8564 6712

Jaana Tynjälä
taluspäällikkö
p. 09 8564 6711

Alice Utrianen
pääluottamusmies/OM
p. 09 8564 6720

Asemamiehenkatu 2,
00520 Helsinki
spji@spji.fi

” Muistathan ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi ja puhelinnumerosi liiton jäsenrekisteriin!

99 Ei kiusata, ei suolleta sammakoita suusta. Vain hyttysiä, kärpäsiä ja paarmoja saa läpsiä!

Olen vapaa!

”OLEN VAPAA, mä olen vapaa!” huusi tuttu mies torilla kädet ilmassa heiluen eräänä viikonlopuna. Ilmiselvästi tämä yrittäjämiekkonen oli päässyt iltalomalle firmastaan ja perheestään ja tunnelma oli katossa muutaman aperitiivin jälkeen. Miehen tuntien näky oli tietysti osin koominen, mutta nyt tämä kaveri tuntui kokevan jotain niin voimakasta onnenkantamoista, että se tarttui muihinkin. Toisen euforiasta jäi sen verran hyvät fiilikset itsellekin, että vaikka näin samaisen miekkosen parin päivän päästä tapansa mukaan työntämässä rouvansa perässä ostoskärryjä marketissa, en kuittaillut.

Miksi tämä tapahtuma on liimautunut verkkokalvoilleni? Varmasti siksi, että kaikessa huvittavuudessaankin miehen riemukas purkaus tuntui niin aidolta, että se tuli ihan iholle. Kävi kateeksi, jos totta puhutaan. Onhan maailma ollut jonkin aikaa vähemmän iloisessa tilassa; juuri kun oletimme pahimman mökkiytymisen helpottavan, naapurissa alkoi ahdistaa isosti.

Jos on heikko ne hyökkää sutena kimppuun. Yksilöön kiinni kuin sika limppuun, lauloi Juice Leskinen kappaleessaan Ollaan ihmisiksi. Laulu on vuodelta 1981, mutta sanat ovat yhä ajankohtaiset. Ainakin hallinnonalan VM barometriky-

selyn tulosten mukaan. Havainnot ja ilmoitukset epäasiallisesta käyttäytymisestä, häirinnästä ja lisääntyneestä väkivallan uhasta ovat olleet kasvussa viimeisten vuosien aikana, eikä tämä ole oikea suuntaus.

Jokainen muistanee hiekkalaatikolta, kuinka ikävä tunne se olikaan, jos joku äityi kiusaamaan toista tyhmäksi tai haukkumaan kaverin vaatteita. Siitä lähdettiin sitten itkien räkä poskella kotiin kurahaalarit kahisten suuren harmistuksen valtaamana. Yön yli nukuttua ja aamun valjettua ikävä oli saatu karkotetuksi ja leikki jatkui. Mihin ja missä elämän vaiheessa menetämme tämän lasten yksioikoisen elämässä eteenpäin menevän tavan?

Kesä edessä ja häntä pystyssä kohti suvilaitumia kuten Viikin navetta-asukit. Ollaan vapaita, ei kiusata, ei suolleta sammakoita suusta. Vain hyttysiä, kärpäsiä ja paarmoja saa läpsiä!

Maksava jäsen

Outi ”Ode” Ahonen työskentelee käräjäsihteerinä Pirkanmaan käräjäoikeudessa ja hän on SPJL:n 2. varapuheenjohtaja.

“Henkivakuutus tuo vakautta ja varmuutta pahimman varalle.”
Jarkko Heinonen

“Otimme avopuolisoni kanssa ison asuntolainan noin vuosi sitten, joten henkivakuutuksesta tuli ajankohtaista.”
Sami Niemi

**Koodilla
LISÄETU
Ruutu+
kaupan päälle!**

He välittävät.

Henkivakuutuksen ottaminen on välittämisen teko.
Jäsenetuna saat sen pysyvästi edulliseen hintaan – ja yhdessä puolisesi kanssa vieläkin edullisempaan kahden hengen yhteisturvana.
Turvaa läheisesi ja hanki henkivakuutus jo tänään.

KALEVAVAKUUTUS.FI

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.